

ЗВЯЗДА

30 ВЕРАСНЯ 2011 г.
ПЯТНІЦА
№ 187
(27051)
Кошт 750 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ВЫДАЕЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 г.

Сёння і заўтра ў Маладзечне ўшануюць працаўнікоў вёскі, якія дасягнулі высокіх паказчыкаў на жніве. Пра асаблівасці сёлённай уборачнай і юбілейных (пятнаццатых. — Аўт.) рэспубліканскіх «Дажынак» карэспандэнт «Звязды» напярэдадні свята пагутарыла з начальнікам упраўлення раслінаводства, кормавытворчасці і насеннаводства Мінсельгасхарча Беларусі Аляксандрам БЕЛАВУСАВЫМ.

— Ці задаволены ў міністэрстве сёлётнім ураджаем збожжа? — Нягледзячы на капрызы надвор'я (дажджы, месцамі ліўневыя са шквалістым ветрам), сабраны вялікі ўраджай збожжавых і зернебабовых культур. Усе вобласці, за выключэннем Гомельскай, намалацілі больш як па мільёну тон збожжа. У выніку маем ва ўсіх катэгорыях гаспадарак 8,1 млн тон збожжа ў бункернай вазе (без уліку кукурузы на зерне), што на 1 млн тон больш, чым летась. Ураджайнасць па краіне складала 34,2 цэнтнера з гектара. Так што без хлеба не застанемся. Выдатна папрацавалі работнікі вёскі не толькі на хлебнай ніве. Сёлета вырашчаны добры ўраджай агароднін, цукровых буркоў, бульбы. Тое ж датычыцца кукурузы і кружных культур.

СТАР. 2

НЯХАЙ АДВЕЧНЫМ БУДЗЕ ХЛЕБ!

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА РЭЗКА КРЫТЫКУЕ МІНГАРВЫКАНКАМ ЗА БЮРАКРАТЫЗМ У РЭАЛІЗАЦЫІ ІНВЕСТПРАЕКТАЎ

Негатыўную ацэнку рабоце гарадскіх улад кіраўнік дзяржавы даў учора на нарадзе па рэалізацыі інвестыцыйных праектаў у сталіцы, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Прама скажу, тэмп і якасць рэалізацыі большасці найбольш значных інвестпраектаў мяне не задавальваюць. Увод у эксплуатацыю ў наменчаны тэрміны шэрагу аб'ектаў пад пагрозай зрыву», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

«Тая бюракратыя, якую вы развялі ў гарвыканкаме, — мяне проста насцарожвае гэта работа. Гэта мне трэба скаргі выслушваць ад інвестараў, што тое не зрабілі своечасова, гэта гарвыканкам не вырашыў», — сказаў кіраўнік дзяржавы. «Здэклівае стаўленне да людзей» — канстатаваў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка папракнуў таксама інвестараў, якія, паводле яго слоў, патрабуюць дадатковых ільгот, скарачаюць капіталаўкладанні, а ў выніку зацягаюць тэрміны будаўніцтва. «Нягледзячы на тое, што замежным забудовшчыкам прадастаўлены пільноўцы ў найбольш прэстыжных раёнах горада і шэраг істотных пераферэнцый, некаторыя з гэтых замежных інвестараў не спяшаюцца выконваць узятыя на сябе абавязальнасці», — адзначыў Прэзідэнт.

«Але добрыя і нашы гарадскія ўлады, і іншыя органы і структуры. Бюракратызм, асабліва ў гарвыканкаме, пышна цвіце», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. «Нішаземцы прывезлі грошы, будуюць, а яны іх па паўгода трымаюць у прыёмнай. Абцяжаюць — не робяць. Гэта што, вы такім чынам намкаеце і выкручваеце людзям рукі, каб яны вам хабар далі?» — звярнуўся кіраўнік дзяржавы да мэра Мінска Мікалая Ладуцкі.

«Масква дае 40 працэнтаў расійскага бюджэту, мільярды долараў — вось што такое сталіца для краіны. А ў нас узгадненні, пераўзгадненні, дазволы нейкія і здэкі», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт сказаў, што ў яго было жаданне «вечарам гарвыканкам на ключ закрыць, а раніцай усіх адправіць на вуліцу і набіраць новы склад гарвыканкама». «Мы уважліва паглядзелі на ўсіх паверхах вашай работы — бюракратызм страшэнны, з людзьмі размаўляць не ўмеце, да здэкаў даходзіць», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Звяртаючыся да старшыні Мінскага гарвыканкама Мікалая Ладуцкі, кіраўнік дзяржавы паставіў задачу разабрацца з усімі недахопамі ў рабоце выканкама. «Разбіраецеся са сваімі памочнікамі, намеснікамі. Што гэта за наплявацельскія адносіны да людзей?! З экрану вы гаворыце адно, а вашы намеснікі, начальнікі, чыноўнікі, якія там працуюць, а іх не адна сотня, робяць усё наадварот! Я на гэта глядзець спакойна не магу», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. «Не дай бог вы мне не дадзіце тлумачэнні па гэтых праектах і будзеце расказваць, што вы не винаватыя, і не дай бог у далейшым я яшчэ пачую хоць адну скаргу — крыўдліце самі на сябе. Там будзе новы старшыня гарвыканкама», — дадаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка са шкадаваннем адзначыў, што кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта, і міністр унутраных спраў, адказныя за горад, а таксама ўрад на усё «закрылі вочы». «Назначваючы новага старшыню выканкама і накіроўваючы туды кіраўніка Адміністрацыі і міністра ўнутраных спраў як людзей Прэзідэнта, якія павінны былі бачыць, што адбываецца, я спадзяваўся, што атрымаю канкрэтную аддачу ад гэтага. Але усё наадварот», — сказаў Прэзідэнт.

«Валатка, зацяганне часу. Цяпер жа трэба інвестара абдымаць, цапаць, вадзіць за руку па Мінску, каб ён працаваў. Ён жа валюту вьязе сюды!» — сказаў кіраўнік дзяржавы. Паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, інвестары праўляюць вялікую цікавасць не толькі да краіны, але, перш за ўсё, да Мінска. «Дык давайце прычымгнем гэтых людзей, няхай яны ўкладваюць сродкі ў краіну», — рэзюмаваў ён.

КДК БЕЛАРУСІ РОБІЦЬ АКЦЭНТ НА ПРАФІЛАКТЫКУ І ПАПЯРЭДЖАННЕ ЭКАНАМІЧНЫХ ПРАВАПАРУШЭННЯЎ

Аб гэтым Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 29 верасня праінфармаваў старшыню Камітэта дзяржаўнага кантролю Аляксандра Якабсона, паведаміў БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Кіраўніку дзяржавы далося аб выніках кантрольна-аналітычных мерапрыемстваў па забеспячэнні эканамічнай бяспекі ў гэтым годзе. Аляксандр Якабсон адзначыў, што камітэт з мэтай удасканалення кантрольнай дзейнасці асноўны ўпор робіць на папярэджанне эканамічных правапарушэнняў з пераважным выкарыстаннем прафілактычных мераў, што, на яго думку, стаюча ўплывае на вынікі работы. Кіраўнік КДК далаяў аб рабоце фінансавай міліцыі і фінансавай разведкі па спыненні спроб легалізацыі злычынных даходаў, спекуляцыйных аперацый, нелегальнага абароту тавараў у рэспубліцы. Паводле слоў Аляксандра Якабсона, значна актывізаваў міжнароднае супрацоўніцтва Дэпартамента фінансавага маніторынгу з падраздзяленнямі фінансавых разведкаў больш як 30 краін свету. Напрыклад, калегамі з фінансавай разведкі Латвіі прадастаўлены звесткі аб падозронах фінансавых аперацый аднаго са сталічных ААТ, звязаных з пастайку спецыялізаваных машын для прадпрыемстваў жыллёва-камунальнай гаспадаркі.

СТАР. 2

РАСІЙСКИ РУБЕЛЬ «ЗВАРУХНУЎСЯ»

Пасля чарговай дадатковай сесіі на Беларускай валютна-фондавай біржы доллар і еўра патаннелі на 40 рублёў кожны, а расійскі рубель «пахудзеў» на 1 рубель праз тры дні «застаю».

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

РЫНАКВАЯ КУРСЫ НА 29 ВЕРАСНЯ:	
Долар ЗША	— 7650 беларускіх рублёў;
Еўра	— 10430 беларускіх рублёў;
Расійскі рубель	— 240 беларускіх рублёў.

КУРСЫ НЕКАТОРЫХ БАНКАЎ НА 29 ВЕРАСНЯ.	
«Беларусбанк»:	долар ЗША — 7600 і 7780; еўра — 10250 і 10600; расійскі рубель — 236 і 244.
«Белгазпрамбанк»:	долар ЗША — 7450 і 7800; еўра — 10150 і 10625; расійскі рубель — 230 і 245.
«БПС-Банк»:	долар ЗША — 7500 і 7700; еўра — 10148 і 10572; расійскі рубель — 232 і 244.

ХЛЕБНЫ караван на стале, а жніво-2011 — ва ўспамінах. Тых, хто яшчэ з мінулай восні пачынаў засяваць апрацаваныя палеткі. Хто клапаціўся пра дружны ўзыходы і своечасовае каласаванне. І, вядома, тых, хто, не шкадуючы сябе, шчыраваў на гарачай маладзёбе жыта, пшаніцы. А за сёлётні ўраджай, сабраны і засыпаны ў засекі дзяржавы, ім, незаменным аграрыям, сапраўды, не сорамна. Добры хлеб! А з хлебам, як вядома, не прападзеш. Не сорамна і тым, каго «падгледзеў» аб'ектыўна нашага фотакара. Вось некалькі слоў пра іх і пра тое, якое дачыненне яны маюць да нашага агульнага караваа.

Па пагоркавых палетках з мабільнікам у руках крочыць заклапочаны Іван Лойка (на здымку справа) — галоўны аграном СВК

«Азярніцкі-Агра» Смалявіцкага раёна. З плошчаў, адведзеных сёлета пад збожжавыя культуры, гэтая гаспадарка атрымала найбольшы ў раёне ўраджай хлеба — амаль 14 тысяч тон. Вядома, поспех у немало ступені залежаў ад працы гэтага вопытнага спецыяліста.

Вячаслаў Шапа (на здымку злева) увайшоў у тройку лепшых камбайнераў на жніве знакамітага на Міншчыне СВК «Агракамбінат «Сноў». Гаспадарка атрымала найвышэйшую па вобласці ўраджайнасць збожжавых — 71,4 цэнтнера з гектара. Без вопытных і адказных механізатараў, — такіх як Вячаслаў Шапа — немагчыма якасна сабраць гэты ўраджай. Наогул, Вячаслаў лічыцца ў гаспадарцы лепшым токарэм, але шмат гадоў, калі настае час вывадзіць тэхніку на

спелую ніву, ён садзіць за штурвал свайго дагледжанага і заўсёды адладжанага камбайна.

Другі год запар лепшым сярод моладзевых экіпажаў на жніве ў краіне становіцца экіпаж 25-гадовага камбайнера з птушкафабрыкі «Дружба» Баранавіцкага раёна Аляксандра Лучко. Сёлета памочнікам Аляксандра быў Андрэй Акалатовіч. На КЗС-7 хлопцы намалацілі 1472 тоны новага хлеба. У бацькоўскім доме ў вёсцы Прыазёрная Аляксандра зноў збіраюць на рэспубліканскае свята «Дажынікі» жонка Наталля і маці Алена Іосіфаўна (на фотаздымку ў цэнтры).

Так, сёлётняе жніво ўжо ва ўспамінах. Але поле зноў чакае сваіх руплівых і добрых гаспадароў, майстроў хлебаробскай справы.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

«ЗАРЫ» НАСУСТРАЧ ПРАЦУЕ МАГІЛЁўСКИ ПЯЦІТЫСЯЧНИК

КАМБАЙНЕР з агракамбіната «Зара» Магілёўскага раёна Уладзімір Корсак устанавіў сёлета рэкорд — намалаціў больш за 5 тысяч тон.

Уладзімір Корсак, пераможца рэспубліканскага спаборніцтва на сёлётнім жніве, жыве ў аграгарадку Рэчка Магілёўскага раёна і працуе ў адной з самых паспяховых сельскіх гаспадарак раёна, ЗАТ «Агракамбінат «Зара». Намалот старшага камбайнера ў супрацоўніцтве з памочнікам Раманам Багачовым — 5 280 тон. У вобласці гэты вынік называюць фантастычным!

— Мой скарот поспеху? — нібыта здзіўляецца пытанню Уладзімір. — Трэба проста працаваць, імкнучыся да пастаяннага мэты, і ўсё пойдзе сваім парадкам.

Летась Корсак ужо падмаўся на сцэну ў Лідзе: намалаціў на жніве 2010 года больш за 4 тысячы тон збожжа і атрымаў ключы ад новага аўтамабіля. «Добрая машына, нармальна ездзіць», — гаворыць ён. У Кобрыне ў 2009 годзе камбайнер з «Зары» быў прызёрам рэспубліканскага спаборніцтва працаўнікоў сельскай гаспадаркі.

— Калі ты сёння першы, то гэта зусім не азначае, што можна даць слабінку, толькі Корсак. — Хутчэй, наадварот: рэкорды трэба пацвярджаць сваёй працай

Толькі тады яны маюць нейкую вагу. Амаль дзясятка гадоў ён працуе ў агракамбінаце «Зара» на Магілёўшчыне. Яго бацькі яшчэ

за савецкім часам з'ехалі ў Казахстан уздымаць цаліну, і Уладзімір таксама працаваў там у гаспадарцы пад назвай «Зара». Урэшце, напрыканцы 1990-х гадоў, сям'я вырашыла вярнуцца на радзіму — каб мець дастойны працу, заробак і умовы жыцця.

Спачатку Корсак працаваў у Круглянскім раёне, а потым, калі даведваўся пра перадавую гаспадарку з ужо знакавай для яго назвай, то прыехаў на працу ў Магілёўскі раён. Цяпер ён лічыць гэтую зямлю сваёй, бо ўжо неаднаразова араў тут, сеяў і збіраў ураджай.

Уладзіміру ў «Зары» некалькі гадоў таму даверылі камбайн «Лексіён-600». Гэта магутная сучасная тэхніка, але і яна часам псуецца. Таму каштоўна некалькі гадзін на чыным сон экіпажа камбайна часам даводзілася выдаткоўваць на рамонт.

Сам камбайнер не любіць скардзіцца на чужыя працы. Але, безумоўна, выяжджаць у поле а пятай гадзіне раніцы, нават калі размова ідзе толькі пра сезонную працу, — гэта не вельмі проста. Пры гэтым заканчэнне працоўнага дня залежыць не ад колькасці гадзін: камбайн працуе ў полі да таго часу, пакуль ёсць магчымасць убраць збожжа.

БРАТЫ КАРАЛЁВЫ — КАРАЛІ ПАЛЁЎ

БРАТЫ-механізатары Каралёвы — Андрэй, Сяргей і Аляксандр — гонар гаспадаркі «Выдрэя» Лёзненскага раёна. Дарэчы, менавіта гэты раён летась заняў першае месца ў рэспубліканскім спаборніцтве па ўборцы збожжавых і зернебабовых культур. А сёлета ў кастрычніку зноў жа ў Лёзненскім раёне пройдзе абласное свята «Дажынак».

Вельмі няпроста было сабраць братоў разам, каб сфатаграфавалі. Ды і не любяць яны, як потым прызналіся, быць героямі публікацый. Працуюць вельмі старанна. Як адзначыў Пётр Іванавіч ХАЛЬЦАЎ, кіраўнік сельскагаспадарчага падраздзялення «Выдрэя» ўнітарнага прадпрыемства «Віцебскае аддзяленне Беларускай чыгункі», браты Каралёвы — хлебаробы ўжо не ў першым пакаленні. Пра такія дынастыі хлебарабоў кажуць: «Соль зямлі». І бацька іх і дзяды — усе працавалі на зямлі.

Самы старшы з братоў, Андрэй, часова працуе трактарыстам, а раней быў камбайнерам. І браты яго — камбайнеры. Сяргей намалаціў 1,2 тысячы тон збожжавых. Аляксандр — 1,1 тоны. Безумоўна, падчас жніва камбайнеры заробілі вельмі добра. Прычым сярэдняя зарплата па гаспадарцы — 1,3 мільёна — адна з самых высокіх у раёне.

Сёлета ў «Выдрэі» сабралі збожжавы амаль у два разы больш, чым летась. Толькі, нагадаю, хлебарабам перашкодзіла спякота. Усяго ў гаспадарцы было за 3,5 тысячы гектараў зямлі сельскагаспадарчага прызначэння, ёсць і сад.

Сабраць ураджай, безумоўна, мала. Трэба яго добра высушыць, захаваць. У гаспадарцы ў 2007-м пачалі эксплуатаваць новую (фінская вытворчасць) зернесушылку. Набылі і сарцэвальную машыну. У «Выдрэі» чатыры зернясклады. Зноў жа ў 2007-м увялі ў эксплуатацыю новы склад для захоўвання насення.

Гонар гаспадаркі — першы ў раёне сучасны малочна-таварны комплекс. Тут работы і пакармяць, і падоць каровак, нават пачынуць іх спініць. Работнікі дынаміку паспяхова спраўляюцца з разумнымі машынамі. Станоўчую вынікі ў вытворчасці малака гарантуе і вельмі добрая кармавая база. Дарэчы, і тут гаспадарка ў лідарах: 37 кармавых адзінак на галаву жывёлы.

Што тычыцца надойў, імкнучыся выйсці на паказчык шасць тысяч у год. Летась, у параўнанні з 2005 годам, надой павялічыўся ў 1,7 раза, а вытворчасць малака — у 2,6 раза. У планах — перайсці на інтэнсіўную тэхналогію вырошчвання маладняку.

Аляксандр ПУКШАНСКІ, фота аўтара. Лёзненскі раён.

«БАРСЕЛОНА» — БАТЭ — 5:0. І ЗУСІМ НЕ БОЛЬ

ВОСЬ і адбылося: «Барселона» прыехала ў Мінск і сыграла з БАТЭ. Сабрала поўны стадыён і накідала барысаўчанам поўную «сетку»: — 5:0. Ну і што? Не сорамна і не крыўдна. БАТЭ зрабіла усё, што магло. А «Барселона» засталася «Барселонай» і не расчаравала гэты стадыён, які прыйшоў на яе паглядзець.

«Было крыўдна да слёз?» — пытаюць мяне знаёмыя, ведаючы маю сентыментальнасць у важных для БАТЭ матчах. А што тут крыўднага? Адна справа — саступаць «Вентспілю» за выхад у групу Лігі чэмпіёнаў і зусім іншая — «Барселоне». Гэта быў бясспартыўны майстар-клас. Які, паводле прызначэння Віктара Ганчарэнка, камандзе і не хапае: «Калі б за сезон мы маглі гуляць каля дзясятка такіх гульняў, то супрацьстаяць «Барселоне» было б прасцей».

Магчыма, у псіхалагічным плане і працей: футбалісты не упадалі б у ступар, як трус перад удавам, а вось у плане выніку... «Вільярэал» і «Атлетыка» маюць рэгулярны вопыт супрацьстаяння з «Барселонай», і гэта не перашкодзіла ім атрымаць тыя ж 0:5 у сёлётнім сезоне. Так што дзякуй яшчэ, што не 0:8.

Пару гадоў, безумоўна, можна спісаць на нашу няўважлівасць — на 19-і хвіліне, калі Аляксандр Валдзёўко ў супрацьстаянні з Леванглем Месі эрэзаў мяч ва ўласныя вароты — 0:1, і на 38-й, калі Гутар адбіў мяч і Месі зноў быў на месцы — 0:3. Праўда, калі на газоне Месі, хто ведае, на што спісваць галы: на няўважлівасць ці на яго не зразумелы звычайны смаротны геній. Месі забіў яшчэ раз, на 56-й — 0:4. Але іспанцы адкалі хет-трыка ў выкананні свайго куміра. Акулі я ведаю? За 90 хвілін матча, пакуль футбалісты БАТЭ атрымлівалі майстар-клас у футболе, беларускія журналісты атрымлівалі ўрокі іспанскай мовы, а таксама акцёрскага майстарства з элементамі кляўнады. За мной якраз сядзелі іспанскія журналісты. Кожны гол прымушаў іх, схвалішы мікрафон, з хвіліну крычаць так, як маглі толькі яны. А

патым пачынаўся такі спіч, які прымушаў паварочвацца палову ніжняй трыбуны. На сядзеннях стадыёна кожны бальшышчкі знайшоў фірменны пакет БАТЭ, дзякуючы чаму стадыён афарбаваны ў колеры каманды. Але пасля крыўдных 0:3 у першым тайме на запоўненым у пачатку гульні стадыёне пачалі ікмілаваць «прапешышчы». Няўжо гэта пакідалі стадыён аптымісты, якія верылі ў перамогу БАТЭ? Ці ўсё ж не ўсе прыйшлі глядзець на «Барселону»? Або гэта проста дождж ня-своечасова пачаўся?

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ПРЫЦЯЖЭННЕ ЗЯМЛІ,

без якога сельскаму працаўніку ніяк нельга

Добрым і спагадлівым выдаўся для працаўнікоў сельскай гаспадаркі сёлетні верасень (нягледзячы, спрабуючы такім чынам хоць некампенсаваць тыя негатывыя правы надвор'я, якія былі падчас вясенне-летняга сезона). І ў гаспадарках, безумоўна, імкнуцца не ўпусціць гэты вельмі спрыяльны для іх час. Ва ўсякім разе, гэта вельмі добра відаць было ў СВК «Гарадзея», які мы наведлі на мінулым тыдні. Тут на палі была выведзена практычна ўся тэхніка (вядома,

акрамя збожжаўборачных камбайнаў, якія выканалі сваю важную місію і ўжо былі пастаўлены на прыкол); для працаўнікоў гаспадаркі літаральна кожная гадзіна была драгой і важкай.

Старшыня СВК «Гарадзея» Мікалай САЛАВЕЙ.

«Працуем у дзве змены, я — днём, а напарнік — ноччу. Трэба старацца, пакуль надвор'е», — кажа Георгій Ліхута, які на сваім магнутым «Холмеры» ўбіраў цукровыя буркі. У гаспадарцы таксама аралі, сеемі азімыя, касілі (на сілас) кукурузу і папулярную тут люцэрну, якая, дарэчы, давала ўжо чацвёрты ўкос, трамбавалі сіласныя траншэі, рыхталі да зімоўкі свае жывёлагадоўчыя памяшканні і жывёлагадоўчыя ж так званыя пляцоўкі (да цявага вольту змовага ўтрыманна на гэтых пляцоўках жывёлы мы звернемся крыху ніжэй)... «Увосень — работ восем», — так нярэдка кажучы ў народзе. Калі з'явіцца з гэтай народнай высновы — то адносна СВК «Гарадзея» яна датычылася адназначна. Восень настойліва прыспешвала працаўнікоў гаспадаркі. І цяперашнюю, воснёвую, руплівасць можна было патлумачыць яшчэ і тым, што тое ж надвор'е ўнесла сёлета відавочныя карэктывы ў іх сельскагаспадарчыя планы — на жаль, не ў лепшы бок. Калі мы праяздзілі па гаспадарцы, звярнулі ўвагу на адно з яе палёў: было незразумела, што там расло. Аказалася, моцны град у жніўні бізлятасна пабіў у гаспадарцы цукровыя буркі. Ну, а збожжавым, як ужо вядома, далася сёлета па іншых прычынах. Тым не менш, у гаспадарцы знілі неблагі ўраджай трыцкаля; яна адной з першых у вобласці паставіла півавару краіны сваю, як заўсёды, высакакасны піваварны ячмень (больш за тысячу тон), які, дарэчы, з'яўляецца тут ужо традыцыйнай збожжавай культурай.

Пры ўсёй інтэнсіўнасці работы па розных кірунках, безумоўна, найбольш інтэнсіўна праца ў «Гарадзеі» вялася на яе палетках, прызначаных для фарміравання кармавой базы. Жывёлагадоўчая галіна з'яўляецца тут вядучай, у ёй ствараецца пераважная частка валавой прадукцыі. Напрыклад, у гаспадарцы маюць стагак буйной рагатай жывёлы, супастаўны па колькасці галоў са стагак трох сярэдніх калгасаў. Зразумела, каб атрымаць добры канчатковы прадукт, трэба добра накарміць гэты стагак. Адпаведна, фарміраванне моцнай кармавой базы на чарговы асенне-зімовы перыяд з'яўляецца для працаўнікоў «Гарадзеі» найбольш важнай задачай і пачалося гэтае фарміраванне яшчэ 18 мая. Яно, як падкрэслівалі тут, пры спрыяльных умовах будзе доўжыцца недзе аж да 10 кастрычніка. Пры гэтым было адзначана: ва ўсёй справе па нарыхтоўцы кармавой ніякага права хоць на малюсенькую памылку ў «Гарадзеі» не маюць. І ніякага спынення кармаўборачнага канвеера, нягледзячы наў і паўсталя на нейкай неадкладнай праблема; няхай пачакаюць нейкія

Добрыя кармы — добрае малако, а таксама адпаведнае прывагі. Быў час (мэнавіта ў гэты час і прычым новы, цяперашні кіраўнік), калі ў «Гарадзеі» ад некаторых кароў атрымлівалі ўсяго па 6—7 літраў за дзень, сярэднія надой складалі каля 3200 кілаграмаў за год, у цэлым за год рэалізавалі малака каля 1000 тон. Параўнаем: цяпер гаспадарка прадае за год каля 6,5 тысячы тон малака; тут надойваюць ад каровы па 8 тысяч кілаграмаў. Вынік — адчувальны, гэта сапраўдны рывок да найлепшых рэспубліканскіх паказчыкаў.

ФАКТ. Летася дасягненні СВК «Гарадзея» ў жывёлагадоўчай галіне былі адзначаны на рэспубліканскім узроўні. У шэрагу некаторых іншых гаспадарак краіны СВК «Гарадзея» прызнаны пераможцам адпаведнага рэспубліканскага спаборніцтва.

Безумоўна, у «Гарадзеі» больш за ўсё ганарачна сваёй новай малочнаватарнай фермай з работазаванай даільнай сістэмай. Гэты метад даення нам даводзіцца пабачыць упершыню. У спецыяльных даільных станках сталі 4 робаты, стацыйна гатовыя «да працэсу», адпаведна — у гэтыя станкі маглі зайсці адначасова 4 жывёліны. Робаты рабілі абсалютна ўсё, што прадугледжвае ў гэтым працэсе тэхналогія і павінна рабіць дарэчы кале, але, жэ, не робіць, прычым — без ніякага ўмяшання ў гэты працэс непасрэдна самога чалавека. І шчыра такая адметная асаблівасць: «наведванне» вышэйша-

Адна з трох крам гаспадаркі; тут працуюць загадчыца Алена ЛІСКОК і прадаўшчыца Людміла КОБУСЬ.

іншыя, і таксама вельмі тэрміновыя работы: уборка бульбы і г.д. Словам, нарыхтоўка кармавой — самая неадкладная і самая тэрміновая справа. Прычым вярта ўдакладніць: у гаспадарцы, нарыхтоўваючы кармы, заўсёды маюць на ўвазе іх абавязковы 1,5-гадовы запас...

На люцэрнавым полі гаспадаркі, якое, дарэчы, складае ў ёй 450 гектараў, гэта быў сапраўды «канвеер»: тут траву адначасова скошвалі, згравалі ў валкі і загорталі ў бэлю самаклейную плёнку — у рулоні па 550—580 кілаграмаў. Вельмі надзейна захоўваецца сяна ў гэтай плёнке, і заўсёды — высакакасны...

ФАКТ. На базе «Гарадзеі» сёлета быў праведзены спецыяльны семінар па тэме кармаўборачна-вак, у якім удзельнічалі прадстаўнікі іншых гаспадарак Нясвіжскага раёна. Зразумела, «Гарадзея» была выбрана невыпадкова, на

семінары разглядаўся мэнавіта яе вольты, і, у прыватнасці, гаварылася: «Тут падшошы травастой пры добрых умовах надвор'я ўжо на другія суткі збіраецца ў рулоні, з выкарыстаннем кансервантаў». І гэта — адзін з найбольш каштоўных прадуктаў для жывёлы. Захаванне сенажу ў такіх рулонах забяспечвае яго харчовую каштоўнасць, супастаўную з каштоўнасцю зыходнай сярэвіны».

Зрэшты, як паскардзілася эканаміст гаспадаркі Дзмітра Кананелька, вельмі дорага стала каштаваць якарз гэтай самай плёнкі, у якую і загортаюцца рулоні. Плёнка, як зразумела ўжо, — імпартная, а вольнае яе — няма...

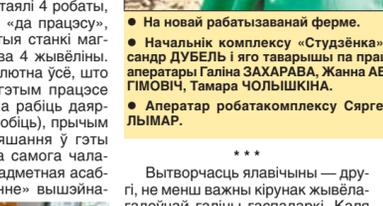
40 тысяч тон трэба нарыхтаваць сёлета гаспадарцы сенажу і сіласу. На сілас, зразумела, ідзе кукуруза, якая ўжо традыцыйна займае тут плошчу, не меншую за тысячу гектараў. Ужо трохі пахожукію масу ўбіраюць у «Гарадзеі» два кармаўборачныя камбайны — «Ягуары», якія працуюць на кукурузным полі практычна няспынна. Асаблівы кантроль у гаспадарцы — за якасцю трамбавання сіласу. Ад гэтага залежаць і яго кармавыя якасці.

СВК «ГАРАДЗЕЯ» спецыялізуецца на вытворчасці малака і мяса (пры гэтым удзельная вага прадукцыі жывёлагадоўчай галіны займае ў агульным аб'ёме валавой прадукцыі гаспадаркі 60 працэнтаў; тут маюць каля 2000 галоў малаочнага стагак, каля 6500 — на адкорме), а таксама — на вырошчванні цукровых буркаў і збожжавых. Гаспадарка мае каля 4500 га сельскагаспадарчых угоддзяў, з іх каля 4 тысяч га — ворыва. На працягу многіх гадоў СВК «Гарадзея» займае вядучы пазіцыі як у Нясвіжскім раёне, так і ў Мінскай вобласці. Асабліва прыкметны поспеху дасягнулі тут у вытворчасці прадукцыі жывёлагадоўлі. Пра гэта, у прыватнасці, можна меркаваць па наступным факце: шчыльнасць

буйной рагатай жывёлы на 100 га раллі складае ў Мінскай вобласці 60 галоў, у Нясвіжскім раёне, які ў вобласці мае найбольш развітую жывёлагадоўлю, — 90, у «Гарадзеі» — 190.

З 1998 года гаспадарку ўзначальвае Мікалай Салавей, які ў сваю час працаваў разам з добрым вядомым Міхаілам Аляксандравічам Карчмічам, былым кіраўніком агракамбіната «Сноў», і быў, па сутнасці, яго правай рукой — намеснікам... Калі прышоў у «Гарадзею» далася новаму кіраўніку не надта добрая спадчына, тут яго чакала нялёгкае праца.

Мікалай Салавей ўзнагароджаны ордэнам Пашаны, Граматай Савета Міністраў; ён — дэпутат Нясвіжскага раённага Савета дэпутатаў.

● На новай работазаванай ферме. ● Начальнік комплексу «Студзінка» Аляксандр ДУБЕЛЬ і яго таварышы па працы — апэратары Галіна ЗАХАРАВА, Жанна АБРАГІМОВІЧ, Тамара ЧОЛЫШКІНА. ● Апэратар робатакомплексу Сяргей ЛЫМАР.

Вытворчасць ялавічыны — другі, не менш важны кірунак жывёлагадоўчай галіны гаспадаркі. Каля 6500 галоў жывёлы знаходзіцца тут на адкорме; загадае гэтым кірункам Аляксандр Дубель. Усёго каля года працуе ён начальнікам комплексу (раней быў ветэрынарным доктарам), але ўжо нават на вока можа прыкніць, колькі даюць прывагі яго бычкі. «Вельмі добрыя прывагі атрымалі сёлета вась у гэтай групе, якую пераводзім цяпер на дарошчанне, — па 930 грамаў за суткі», — паказваў ён.

Адна з найбольш цікавых асаблівасцяў жывёлагадоўчага комплексу «Гарадзея» — утрыманне маладзюк на так званых пляцоўках, якія ўяўляюць сабой гэтыя каркасныя пабудовы без сцен. У такіх, з дазвазю, паміжканячых маладзік стаіць летам, а на зіму ўсе сценныя прыёмы шчыльна закладваюцца салямянымі цокамі. «Надзейна» і вельмі танна тэхналогія ўтрымання жывёлы, у рэспубліцы прымяняецца толькі ў нас», — зазначалі ў гаспадарцы... А яшчэ ў сувязі з гэтым падкрэслівалі: «Адпаведна, салома для нас — стратэгічна сярэвіна». 10 тысяч тон яе патрабуецца штогод, у гаспадарцы літаральна ўсё падбіраюць да саломіны.

Практычна ўсе гаспадарнікі сутыкаюцца з праблемамі; словам, праблемы — гэта звычайная справа. Але часам праблемы, так бы мовіць, падкідаюцца «зверху». А гэта ўжо, як зазначаюць у «Гарадзеі», — нонсэнс.

І такі вольны нонсэнс атрымаўся тут калі месяц таму: ад раённых улад прыйшло ўказанне здаваць жывёлы, якія вырошчваюцца ў гаспадарцы, толькі на Сноўскай мясакамбінат. А каб у «Гарадзеі» не ўздумалі «сва-

вольнічаць», забаранілі раённай ветэрынарнай службе выдаваць гаспадарцы адпаведныя ветэрынарныя сведчаны. Аднак Сноў — дык Сноў, туды нават бліжэй везці, чым, скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

● На новай работазаванай ферме. ● Начальнік комплексу «Студзінка» Аляксандр ДУБЕЛЬ і яго таварышы па працы — апэратары Галіна ЗАХАРАВА, Жанна АБРАГІМОВІЧ, Тамара ЧОЛЫШКІНА. ● Апэратар робатакомплексу Сяргей ЛЫМАР.

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

Дыспетчар Марыя ТРУХАН і эканаміст Дзмітра КАНАПЕЛЬКА.

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

Ідзе нарыхтоўка сіласу.

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

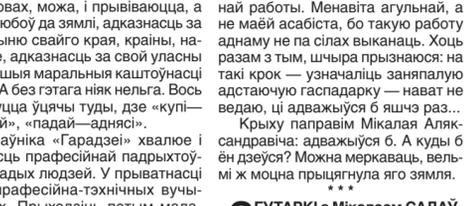
таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

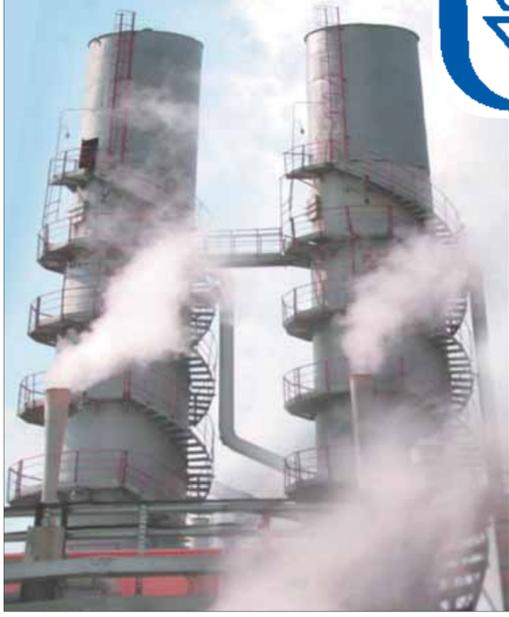
таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка за здадзенаму жывёлу працягла на 15 мін. Калі ўлічыць, што «Гарадзея» штомесяц рэалізуе па 150—200 тон мяса, атрымліваюцца вельмі немалыя грошы. «Дзе ж у такім разе абвешчаны рынак? — пы-

Вольны механізатар Георгій ЛІХУТА на ўборцы цукровых буркаў.

таў, каб скажам, на Стаўбцоўскі або Мінскі мясакамбінат. Але ў «Сноў» пляцоўка

З чатырох цукровых вытворчасцяў у рэспубліцы слухаюць — самая маладая. Аднак гэта не перашкаджае ёй быць самай эфектыўнай: на Слуцкі цукрафаінадны камбінат прыпадае 40 адсоткаў прыбытку беларускай «цукровай» чацвёркі. Не будзе перабольшаннем сказаць, што камбінат — заканадаўца мод у айчынай цукровай галіне. За гады працы случчанае прывыклі быць піянерамі і ўкараненні новага абсталявання, і ў засваенні прагрэсіўных тэхналогій. Высокі ўзровень арганізацыі вытворчасці адзначаюць нават спрактыкаваныя спецыялісты аналагічных заходніх прадпрыемстваў. Пра сакрэты поспеху і перспектывы ААТ «Слуцкі цукрафаінадны камбінат» мы пагаварылі з яго дырэктарам Мікалаем ПРУДНІКАМ у бліц-інтэрв'ю.

— Мікалай Паўлавіч, гэты год шмат у чым стаў няпростым для цукравараў, успомніце хаця б павышаны ўнутраны попыт на вашу прадукцыю вясной. Ці ўдалося камбінату на фоне павялічаных паставак айчынным спажыўцам ўтрымаць свае пазіцыі на асноўных знешніх рынках?

— Пакуль нашы рынкі — гэта краіны СНД. Цяпер ажыятажны попыт на цукар знізіўся з-за таго, што цана не моцна адрозніваецца на

беларускім і расійскім рынках. У Расіі яна падае. Мы абавязаны паставіць у РФ пэўныя аб'ёмы і выконваем свае кантрактныя абавязальнасці незалежна ад цэнавага фактара. У Расію пастаўкі выраслі: сёлета нам далі вялікую квоту — 50 тысяч тон. Вырас экспарт і ў Кіргізію. Нядаўна стала вядома, што Еўрасаюз будзе набываць 550 тысяч тон цукру звонку, на закупку будзе выдзелена пэўная квота. Мы паспрабуем прыняць удзел у гэтых пастаўках.

— У параўнанні з іншымі цукровымі заводамі Беларусі ваша прадпрыемства па многіх аспектах можна характарызаваць як «самае» або «адзінае». Самае эфектыўнае, адзінае, дзе наладжаны выпуск рафінаду... Цяжка быць лідарам?

— Мы вельмі шануем сваю марку, і гэта абавязвае. Хаця скажаць, што мы ўжо выйшлі на той узровень якасці, што

Дырэктар ААТ «Слуцкі цукрафаінадны камбінат» Мікалай ПРУДНІК.

і просты цукар набліжаецца па сваіх характарыстыках да цукру рафінаднай вартасці. Сапраўды, у нас прадукцыйнасць і асноўныя эканамічныя паказчыкі вышэйшыя, чым у астатніх беларускіх заводаў. Больш за тое, мы паспяхова канкуруем і з замежнымі цукравытворцамі. Чаму мы канкурэнтаздольныя, скажам, на расійскім рынку? Бо там цана на газ для іх заводаў значна мен-

шая, электраэнергія таннейшая, ёсць свае сыравіны для вытворчасці. Мы выйграем за кошт узроўню тэхналогій, якасці цукру, эканоміі энергетычных рэсурсаў. І, самае галоўнае, у нас працуюць высокакласныя спецыялісты.

— Адзін з найбольш маштабных праектаў Слуцкага цукрафаінаднага камбіната — будаўніцтва новага цэха фасоўкі, або, як вы кажаце, фасавачнай

фабрыкі. Чым здзівіце канкурэнтаў?

— Мы і сёння выконваем 40% ад усяго аб'ёму фасоўкі цукру ў Беларусі. І гэта нягледзячы на тое, што наша абсталяванне, мабыць, самае старое і таму патрабуе вялікіх выдаткаў чалавечай працы.

Сёлета пачалі будаўніцтва фасавачнай фабрыкі, якую плануем запусціць да наступна верасня. На стадыі падпісання знаходзіцца кантракт на пастаўку нямецкага абсталявання. Мы набываем дзве лініі фасоўкі зусім іншага ўзроўню. Гэтыя апараты самі размотваюць папярковы рулон, робяць пакеты, засыпаюць у іх цукар, укладваюць на паддоны і загортаюць у поліэтылен — гэта значыць, працэс цалкам аўтаматызаваны.

Фабрыка будзе разлічана на фасоўку 400 тон прадукцыі ў суткі. Таксама ў нашых планах — вырабляць кавалкавы цукар. Адна з прыорытэтных задач — павялічыць замежны пастаўкі цукру ў фасаваным выглядзе. Справа ў тым, што на кожнай тоне фасаванага цукру мы заробляем дадатковых 40—50 долараў. А калі гаворка ідзе пра кавалкавы цукар — то і ўсё 70.

Сёлета фасуем на 78% больш, чым летась. Хочам дабіцца таго, каб усе беларускія цукровыя заводы цукар пастаўлялі ў гандаль толькі ў фасаваным выглядзе.

— Яшчэ зусім нядаўна вяліся гутаркі пра будаўніцтва пятага цукровага завода ў Беларусі. Аднак «зялёнае святло» праекту

не было дадзена. Ці патрэбен нашай цукровай галіне яшчэ адзін вытворца?

— Чатыры нашы заводы вырабляюць 550 тысяч тон цукру ў год, а калі мы ўсе наросцім магутнасці, гэтая лічба павялічыцца да 650 тысяч тон. Між тым, унутраная патрэбнасць складае 350 тысяч тон. Натуральна, пры з'яўленні яшчэ аднаго завода паўстане праблема экспарту. Будзем спадзявацца, што ў нас так і застанецца «цукровая чацвёрка», якая павялічыць магутнасці да 700 тысяч тон у год.

— Падзяліцеся, калі ласка, бліжэйшымі інвестыцыйнымі планами камбіната.

— Кожны год мы ўкладваем каласальныя сродкі ў развіццё вытворчасці. Летась — 19 мільярдаў рублёў. У гэтым зрабілі вялікі рышок: толькі за дзевяць месяцаў інвеставалі 45 мільярдаў рублёў, і гэта яшчэ не ўсё. Думаю, да канца года пераадолеем 50-мільярдную адзнаку. У нас распрацавана праграма развіцця прадпрыемства да 2015 года і да 2020-га. Да 2015-га павінны нарасціць вытворчыя магутнасці да перапрацоўкі 10 тысяч тон буракоў у суткі, да 2020 — да 12 тысяч тон. Аднак ужо цяпер відаць, што мы ідзем з апырджаннем і, спадзяюся, 12 тысяч зможам перапрацаваць раней 2020 года. Усе рэсурсы пралічаны, мы ведаем, якое абсталяванне нам трэба, якія фінансы трэба ўкласці.

Удзельнікам рэспубліканскага фестывалю-кірмашу працаўнікоў сяла «Дажынкi»

«Дажынкi» — мабыць, галоўная падзея года для беларускіх працаўнікоў сяла, сярод якіх нямала і нашых партнёраў. Усім працаўнікам сельскагаспадарчай галіны ў іх прафесійнае свята хочацца пажадаць дабрабыту, невычэрпных сіл, моцнага здароўя.

Сёлета нашы сельгасвытворцы добра папрацавалі, вырастцілі выдатны ўраджай буракоў. Хацелася б, каб вяскоўцам, у першую чаргу, спрыяла надвор'е, каб працавалі яны на добрай тэхніцы, каб галіна не адчувала недахопу ў спецыялістах і атрымлівала ад іх максімальную аддачу, каб аграры атрымлівалі больш прыбытку і не царпелі страт. І няхай ім заўсёды спадарожнічае ўдача!

Дырэктар ААТ «Слуцкі цукрафаінадны камбінат» Мікалай ПРУДНІК

Добры старт — паспяховы фініш

Старшыня Назір'яльнага савета ААТ «Слуцкі цукрафаінадны камбінат» Восіп ДАПІРА — спецыяліст, які мае ў сваёй галіне вялікі вопыт і аўтарытэт.

Сезон перапрацоўкі цукровых буракоў традыцыйна стартуе ў першы дзень восені. На цэнтральны бурарачны пункт адзін за адным прыбываюць грузавікі з салодкай агароднінай. Штодня тут разгружаюцца больш за 300 машын — гэта прыкладна шэсць тысяч тон караняплодаў. Спецыялізаваныя машыны ўкладваюць буракі ў капы. Нарыхтоўка цяпер ідзе па такім графіку, каб на пляцоўцы знаходзілася не больш за 25 тысяч тон сыравіны. Гэ-

тага запасу хопіць на тры суткі бесперапыннай працы камбіната, бягучая магутнасць якога — 8,5 тысячы тон у суткі. Справа ў тым, што раннія буракі не прыдатныя для доўгага захоўвання. Таму адпраўляць у вытворчасць яго трэба ў літаральным сэнсе «з колаў».

— 3 1 кастрычніка, калі пачнецца самая актыўная фаза ўборкі, будзем прымаць і па 10—12 тысяч тон у суткі — у залежнасці ад таго, колькі збяруць гаспадаркі. Паводле ацэнак нашых аграрноў, сёлета будзе не менш за мільён тон, — уводзіць у курс справы старшыня Назір'яльнага савета ААТ «Слуцкі цукрафаінадны камбінат» Восіп ДАПІРА. — Амаль за 30 дзён з моманту пуску магутнасцяў у перапрацавалі каля 240 тысяч тон. Трэба сказаць, камбінат запустіўся вельмі добра: адразу набылі магутнасць, а для цукровай вытворчасці гэта не так проста.

Забяспечваюць камбінат сыравінай трынаццаць раёнаў Мінскай, Магілёўскай,

Брэсцкай і Гродзенскай абласцей. Транспартуе буракі ажноўляецца аўта- і чыгуначным транспартам. Якому тыпу перавозак аддаць перавагу, залежыць ад аддаленасці сыравіннай зоны. Пры кароткім лагістычным плячы лепш выкарыстоўваць аўта- і чыгуначны транспарт, пры доўгім, адпаведна, — чыгунку.

— Аптымальная адлегласць ад зоны буракасення да вытворчасці — 50 кіламетраў. У нас, на жаль, пакуль геаграфія сыравінных зон значна шырокая. Возім буракі і за 250 кіламетраў — са Сморгонскага і Ашмянскага раёнаў Гродзенскай вобласці, паколькі мясцовы Сідальскі завод не ў стане перапрацаваць усе аб'ёмы, якія там вырошчваюцца, — распавядае Восіп ДАПІРА.

Дарэчы, у камбіната ёсць спецыялізаванае даччынае прадпрыемства, СУП «Аграсэрвіс-ССК», якое займаецца вырошчваннем і ўборкай цукровых буракоў на сваіх палках, а таксама аказвае такія паслугі іншым сельгаспрадпрыемствам. Механізаваны атрад камбіната валодае сямю ўборачнымі камбайнамі, шасцю машынамі для транспарту буракоў, сучаснай пагрузачнай тэхнікай. Маштабы дзейнасці ўраджаюць: летась спецыялісты «Аграсэрвіса» прыбралі 10% плошчаў цукровых буракоў па ўсёй краіне і 40% буракоў сыравіннай зоны камбіната. Прыкладна на такіх жа плошчах прадпрыемства ажыццяўляе і догляд пасаваў.

• Начальнік пункта прыёму і захоўвання цукровых буракоў Міхаіл ХАРЭВІЧ.
• Бяскашчым латокам ідуць на прыёмны пункт самазвалы з цукровымі буракамі новага ўраджаю.
• Лабарант Вераніка ДРАКО рыхтуе бураковую стружку для аналізу.
• Сёлета на прадпрыемстве ўведзена ў эксплуатацыю дадатковая ўстаноўка для сушкі цукру.

Бурак — справа тонкая

У еўрапейскай практыцы існуе правіла: каб вытворчасць бураковага цукру была максімальна эфектыўнай, трэба паспець перапрацаваць увесь ураджай салодкай агароднінай за 100 сутак. Слуцкі камбінат пакуль гэты тэрмін перавышае. Але не нашмат.

На участку расфасоўкі цукру.

— Летась, да прыкладу, мы працавалі ўсяго 108 сутак. Вядома, бывалі сезоны, калі і па 130 сутак абсталяванне не спынялася. У Еўропе існуе «жалезны» закон: да Каляд усё гэтыя паказчыкі трымаюцца на перапрацоўку буракоў. Там вытворцы нават не ставяць мэты вывесці гатункі, разлічаныя на больш доўгае захоўванне. Але еўрапейскі клімат мякчэйшы за наш, маразы там надыходзяць толькі да Новага года. На іх зводзе буракі даўжэй за два суткі не захоўваюцца і нават не ўкладваюцца ў капы: з поля адпраўляюцца адразу на завод. Кожны фермер ведае, калі і колькі буракоў прывезці, — распавядае старшыня Назір'яльнага савета. — У нас такога немагчыма, у першую чаргу, з-за клімату. Ды і, чаго ўтойваць, многія гаспадаркі працуюць па прынцыпе: «Галоўнае даць справядзачу пра заканчэнне ўборкі». А што і як прыбралі — справа дзясятая.

Самы галоўны параметр у цукровай вытворчасці — цукрыстасць буракоў. Менавіта ад яе залежыць выхад канчатковага прадукту. Груба яна падлічваецца так: ад паказчыка цукрыстасці аднімаюць 3%.

— Калі ў выніку гэтай розніцы атрымаецца меншай — значыць, завод працуе добра; калі такая ж або больш

дрэнна. Мы пакуль укладваемся ў 2,5%, гэта добры паказчык. У гэтым годзе дзякуючы надвор'ю цукрыстасць вышэйшая, чым у мінулым, на 1—1,5%. У ранніх буракоў цукрыстасць трымаецца на ўзроўні 16,5%. Да піку нарыхтоўкі — сяродзіны кастрычніка — розніца можа дасягнуць і 2%, гэта значыць, утрыманне цукру будзе каля 17%, — удакладняе Восіп ДАПІРА.

У Беларусі няма раяніраваных гатункаў буракоў, слупкія цукравары закупляюць насенне ў Еўропе. У планах камбіната — дабіцца больш высокай ураджайнасці і цукрыстасці буракоў. Гэтыя параметры адрозніваюцца ад рэгіёна да рэгіёна. Калі ў аграрыяў Гродзенскай вобласці ўраджай меншы чым 500 цэнтнераў з гектара лічыцца не вельмі добрым, то ў Мінскай вобласці не ўсе гаспадаркі яшчэ выйшлі на паказчык 400 цэнтнераў за га.

— Пры сур'ёзным падыходзе рэнтабельнасць ад вырошчвання гэтай культуры можа даходзіць да 200%. Проста не ўсе ўмеюць правільна яе апрацоўваць. Спадзяемся калі-небудзь прыйсці да таго, каб неэфектыўныя гаспадаркі наогул не займаліся вырошчваннем буракоў, — кажа Восіп Іосіфавіч.

Галоўны тэхнолаг Вольга МЕЗЕНЦАВА:

«Вытворчасць павінна працаваць, як швейцарскі гадзіннік»

— У вытворчасці цукру важна ўсё. Няма аспектаў, якія не могуць аказаць станюўчага або адмоўнага ўплыву на якасць прадукту. Вытворчасць павінна працаваць, як швейцарскі гадзіннік. Толькі тады будзе прадукцыйнасць, эканомія, якасць прадукту.

Асноўная задача галоўнага тэхнолага — «кадаваць» у пачатку сезона тэхналагічны рэ-

жым. Наша вытворчая лабараторыя, у асноўным, займаецца бягучымі аналізамі ўжо на стадыі вытворчасці, кантралюе выкананне заданых рэжымаў. А вось падбіраць гэтыя рэжымы прыходзіцца літаральна ўручную. Бо буракі — гэта жывы арганізм, кожны год яны абсалютна розныя: вельмі моцна ўплываюць умовы надвор'я, якія складваюцца летам, а таксама тое, як уносяцца ўгнаенні і як буракі засвойваюць пажыўныя

рэчывы. Нарэшце, утрыманне цукру год ад года вагаецца, бывае нават на 3—4 адзінкі.

Гэта значыць, калі ў верасні да нас пачынаюць паступаць буракі, мы нічога пра іх не ведаем. Разам з маім намеснікам і начальнікам лабараторыі імкнемся задаць аптымальныя параметры. Але на працягу ўсяго сезона яны пастаяннымі быць не могуць. Цяпер бурак адзін, далей — будзе іншы, паляжыць — зноў памяняецца. Я сказала б, наша асноўная задача — падбіраць рэжым, аптымальны для дадзенага перыяду, а затым кантраляваць яго выкананне.

«ЦУКРОВАЙ» МОДЫ

ІМІ ГАНАРЫЦА КАЛЕКТЫЎ

1. ГАРБАТКО Юрый Сцяпанавіч — галоўны інжынер.
2. МЕЗЕНЦАВА Вольга Аркадзьеўна — галоўны тэхнолаг.
3. НАЛЁТАЎ Валерыі Аляксеевіч — намеснік дырэктара па эканоміцы.
4. ЧЫРКОЎСКІ Аляксандр Яўгенавіч — начальнік аддзела забеспячэння.
5. КАРАЉКОЎ Мікалай Міхайлавіч — ст. майстар АГМ.
6. ШАХРАЙ Сяргей Іосіфавіч — ст. майстар вапнавага аддзялення.
7. ХАЦЕНКА Аляксандр Генадзевіч — намеснік начальніка ЦЭЦ.
8. ГЕРАСІМОВІЧ Алена Георгіеўна — інжынер АСКТП.

9. ЛЕМЕШ Руслан Рыгоравіч — гал. спецыяліст па КВПІА.
10. ЦЯРЭШКА Мікалай Міхайлавіч — гал. спецыяліст па кап. будаўніцтве.
11. ХАРТАНОВІЧ Таццяна Мікалаеўна — апаратчык варкі утфелю.
12. ТРЫКО Мікалай Паўлавіч — электрамонтёр АГЭ.
13. АНДРУСЕВІЧ Ніна Іванаўна — апаратчык цэнтрыфугавання.
14. ЗАЛАМАЙ Галіна Арсеньеўна — апаратчык дэфексатурацыі.
15. НАСЕВІЧ Валерыі Канстанцінавіч — кашальшчык ЦЭЦ.
16. МАРОЗ Сяргей Міхайлавіч — слесар-рамонтнік АГМ.
17. ГУБЧЫК Іван Іванавіч — слесар-рамонтнік АГМ.

Даеш краіне цукру

Сёлета гэтая задача стала асабліва актуальнай. Напэўна, усе яшчэ памятаюць ажыятаж з цукрам вясною. У выніку павышанага попыту насельніцтва на гэты прадукт Слуцкі камбінат паставіў на ўнутраны рынак на 30% больш цукру, чым летась. А паколькі ажыятаж прыпаў на перыяд, калі бураковы цукар ужо быў прададзены і прадпрыемства перапрацоўвала цукар-сырэц, узрасла вытворчасць менавіта сырцовага цукру.

— Каб задаволіць патрэбы беларускага рынку, цукру-сырэца вымушаны былі завезці на 7% больш, чым летась. Калі ў 2010-м з яго вырабілі 113 тысяч тон цукру, то ў гэтым — 122 тысячы. Для нас гэтая сітуацыя аказалася не зусім выгаднай па дзвюх прычынах: па-першае, сёлета на сусветным рынку сырцовы цукар рэзка падаражэў; па-другое, на нас адмоўна адбілася дэвальвацыя беларускага рубля. Фактычна да канца мая, вызначаючы ўнутраную цану

на цукар, Міністэрства эканомікі зыходзіла з курса 3000 рублёў за долар, і кілаграм цукру каштаваў 3200. І толькі ў маі, калі афіцыйны курс вырас да 5 тысяч, цана на цукар таксама паднялася. Аднак мы плацім за сыравіну з адтэрміноўкай, і тэрмін выплаты па крэдытах надыходзіць толькі цяпер. А па 3 тысячы долар мы ўжо не купім. Для нас гэта даволі вялікая страта. Але агаліць унутраны рынак і пакінуць краіну без цукру мы не маглi, — тлумачыць Восіп Дзіпра.

30-працэнтны рост продажаў на беларускім рынку «з'еў» частку экспарту. Калі летась знешнія і ўнутраныя пастаўкі складалі 60% і 40% адпаведна, то сёлета доля экспарту знізілася да 53%. За мяжу сёлета паставілі 72 тысячы тон цукру — гэта 77% да ўзроўню 2010-га.

Між тым, упэўненныя на камбінаце, рост унутраных паставак зусім не азначае, што насельніцтва спажыла на траціну больш салодкага прадукту. Гэтыя 30% былі вывезены ў Расію. І страціў ад гэтага не толькі вытворца, але і дзяржаўны бюджэт, бо фізасобы, якія прадалі «дадатковы» цукар, не заплацілі ніякіх падаткаў.

На ААТ «Слуцкі цукрафаінадны камбінат» дзейнічае новая высокаэфектыўная ЦЭЦ. За камандным пунктам працуюць дзяжурны інжынер змены Дзмітрый СТАСЕВІЧ і машыніст паравых турбін Андрэй ГУМЯНОК.

Загадчыца склада гатовай прадукцыі Святлана РАУЧАНКА аглядае цукар, падрыхтаваны да адпраўкі спажыўцам.

Таццяна ХАРТАНОВІЧ — апаратчыца варкі утфелю і прадукту працуе ў гэтым вялікім цэху. Яна ўзнагароджана медалём «За працоўныя заслугі».

Капейка рубель беражэ

чых астаткаў і банкаўскіх крэдытаў. Стаўшы ААТ, мы не атрымліваем ад дзяржавы ніякіх датацый на развіццё вытворчасці. У нас працуюць эканамісты і тэхнічны спецыялісты таго ж узроўню, што мы практычна не бярэм крэдыты на гэтыя мэты. І імкнёмся атрымаць максімальную аддачу ад таго, што ўкараняецца. У нас не бывае так, што мы купілі абсталяванне, яно год прастаяла, і толькі ў наступным сезоне мы яго манціруем. Яшчэ да таго, як яно да нас наступіла, у нас ужо ёсць праект і падрыхтаваная пляцоўка. Усё ставіцца «з колаў», — дзеліцца сакрэтаў пасляку Вялікага Іосіфавіча. — Акрамя таго, мы прыцягваем вельмі мала падрадных арганізацый.

Немалаважную ролю ў эфектыўным функцыянаванні слускага цукрафаінаднага адыгрывае планаваная праца па зніжэнні энергазатрат. Лічбы гавораць самі за сябе: калі летась на ўсе патрэбы прадпрыемства ішло 220 тысяч кубаметраў газу ў суткі, у гэтым — усяго 205—207 тысяч. Разам з тым, выпуск цукру павялічыўся з 1000 да 1200 тон у суткі. У цэлым спажыванне энергарэсурсаў знізілася сёлета на 9,4%. Да канца года, упэўненыя на камбінаце, гэты паказчык — і без таго высокі — яшчэ палепшыцца.

Аператар буртаўкладачнай машыны Мікалай САРАГАВЕЦ.

Галоўны інжынер Юрый ГАРБАТКО: «Прадпрыемства зрабіла каласальны рывок»

Галоўны інжынер ААТ «Слуцкі цукрафаінадны камбінат» Юрый ГАРБАТКО.

— Усе тэхнічныя службы прадпрыемства падпарадкаваны галоўнаму інжынеру і працуюць пад яго кіраваннем. Мае функцыі галоўным чынам заключаюцца ў тэхнічным пераўзбраенні прадпрыемства. Менавіта ў гэтым кабінете фарміруюцца планы на пяцігодку. Тэхпераўзбраенне — доўгі працэс. Трэба вызначыцца, што будзем рабіць, у якой паслядоўнасці, колькі гэта будзе каштаваць і што гэта даць. Няправільныя крокі ў нашай справе небяспечныя вялікімі стратамі, таму імкнёмся прымаць старанна ўважання і правільныя рашэнні. Для гэтага ў нас створаны тэхнічны савет.

Тэрыторыя прадпрыемства ўпрыгожваюць шматлікія кветнікі з дэкаратыўнымі раслінамі. На гэтых здымках вы бачыце азеляніцеляў Алену РАМАНЕНКУ і Марыну ЯФІМОВІЧ.

таму завод у суткі перапрацоўваў 2,7 тысячы тон буракоў і ў лепшым выпадку вырабляў 300 тон цукру. Цяпер мы робім 1200 тон штоднёна. І ў цэлым у нас зусім іншыя паказчыкі: выхад вышэйшы, страты цукру ніжэйшыя, расход паліва ў тры разы меншы, чым быў.

Адна з нашых асноўных пераваг — моцны калектыў. Апошнім часам да нас прыйшло шмат добрых маладых людзей. Яны многа і правільна працуюць, таму наш камбінат мае добрыя вытворчыя і фінансавыя паказчыкі. Штогод зарабляем прыбытак, у 2010-м ён склаў амаль 80 мільярдаў беларускіх рублёў, таму мы маглi дазволіць сабе набыць сучаснае імпартнае абсталяванне, якое дае нядрэнны вынік ужо сёння.

Не ўшыркі, а ўглыб

Паколькі прадпрыемства акружана гарадской інфраструктурай і пашырацца яму фактычна няма куды, тут ідуць па шляху максімальнага выкарыстання вытворчай базы, якая існуе. Пачынаючы з 2000 года, мясцовыя спецыялісты рэгулярна выяжджаюць на цукровыя вытворчасці за мяжу. Для мадэрнізацыі прымяняюцца самы перадавыя за межамі досвед.

— Вось просты прыклад, — кажа Восіп Іосіфавіч. — Буракі падаюцца на камбінат пры дапамозе вады, якая выкарыстоўваецца ў замкнёным цыкле. Кожны раз у яе трапляе пясок, бруд — гэта значыць, яе трэба чысціць. Для чаго ёсць спецыяльны адстойнік. Але ён першапачаткова быў разлічаны на патрэбы прадпрыемства, якое перапрацоўвае тры тысячы тон у суткі. Будаваць яшчэ адзін накладна, ды і няма дзе. Тут спатрэбіліся імпартныя тэхналогіі: дадаём у ваду флакулант, які аблягчае нам ачыстку вады.

Нядаўна на слускай цукрафаінадным усталявалі два новыя італьянскія прэсы глыбокага адціскання для вытворчасці сухіх грануляваных бураковых жамерын, якія купляюць вытворцы камбікармоў для жывёлы, у асноўным, з краін ЕС.

— Гэтыя прэсы — першыя ўзоры не толькі ў Беларусі, але і ў СНД. Нават не ўсе еўрапейскія заводы маюць такое абсталяванне. Што паказальна, для заключэння кантракта на

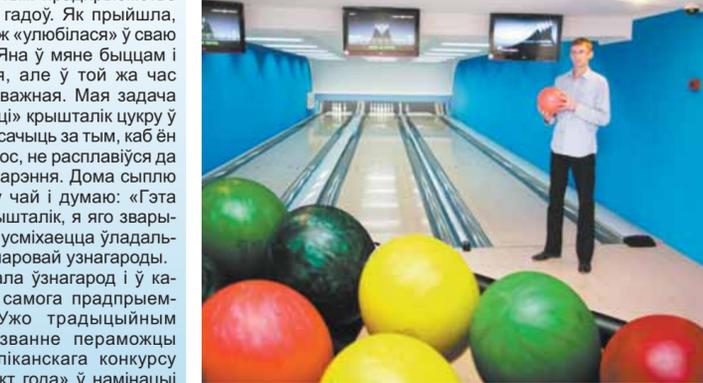
Дакладнасць на кожным этапе

За працэсам вытворчасці цукру, які ідзе кругласутачна і, як гавораць спецыялісты, не менш складаны, чым хімічная вытворчасць, сочыць аўтаматыка і, вядома, людзі. На маніторы камп'ютара ў цэнтры рэальна дыспетчарскай яка на далоні відаць усё, што адбываецца на кожным участку. Галоўнае — умненне «чытаць» сітуацыю і «адчуваць» прадпрыемства. А для гэтага ад дыспетчара патрабуюцца веданне ўсёй тэхналагічнай схемы вытворчасці. Гэта асабліва важна ў выпадку няштатных сітуацый. Зрэшты, такія тут — рэдкасць.

Штотраніцы ў 8,00 галоўныя спецыялісты збіраюцца ў кабінете галоўнага інжынера і на працягу 10—20 хвілін абмяркоўваюць працу камбіната за мінулыя суткі. Служ-

Кніжная навінка «Слуцк. Падарожжа ў часе» выдана пры дапамозе ААТ «Слуцкі цукрафаінадны камбінат».

— Аддачыць у новым боўлінг-клубе прадпрыемства? Чаму б і не!

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 01 ноября 2011 года проводит 17-й открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Table with 7 columns: Lot, Name of equipment, Location, Year of issue, Price per sqm, Starting price, Sum of bid. Lists various lots including concrete slabs, land plots, and vehicles.

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, 2, 6-й этаж, в 11.00, 01 ноября 2011 г. Условия в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица...

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Table with 2 columns: Name, Characteristics. Lists properties for sale including a specialized livestock farm, a shop building, and a residential plot.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов...

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНОВ

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОМИТЕТ ПО ИМУЩЕСТВУ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНОВ ПО ПРОДАЖЕ ПРИНАДЛЕЖАЩИХ РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ АКЦИЙ ОТКРЫТЫХ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ

Аукционы состоятся 11 ноября 2011 г. по адресу: г. Минск, переулок Краснозвездный, 12. Организатор аукционов – Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь, г. Минск, пер. Краснозвездный, 12.

Table with 12 columns: Lot number, Full name of company, Size of fund, Nominal value, Share of state, Quantity of shares, Starting price, Bid sum, Auction date. Lists 8 lots for sale.

Для участия в аукционе по продаже акций соответствующего акционерного общества в срок до 10.11.2011 г. по адресу: г. Минск, пер. Краснозвездный, 12, каб. 401 предоставляются документы, перечень которых размещен на официальном сайте Государственного комитета по имуществу www.gki.gov.by...

КРЫЖЫ ТЫСЯЧАГО ДЗЯ

Якія нацельныя крыжы насілі нашы продкі на працягу стагоддзяў, расказвае новая калекцыя Нацыянальнага гістарычнага музея. Калекцыя язычніцкіх амулетаў і хрысціянскіх нацельных крыжоў...

Падвес-конік. Канец X—XIII стст. Бронза. Крыж-анкаліпін. Бронза, выемкавая эмаль. Канец XII—XIII стст. Мсціслаўскі раён.

Нашы скарбы

і зборі Нацыянальнага гістарычнага музея Мікалай ПЛАВІНСКІ. — Гэта паганскія амулеты, гэта нацельныя крыжы, якія дэманструюць духоўную культуру нашых продкаў, якая была сонсам іх жыцця на працягу амаль тысячагоддзя — ад ранняга сярэднявечча да новага часу. Больш частка калекцыі складаецца з хрысціянскіх старажытнасцяў — нацельных крыжоў і крыжоў-энк-лапін, якія складаліся з дзвюх старонак і змяшчалі мошчы святых ці іншыя сакральныя рэліквіі (іх маглі называць святары). Што тычыцца хрысціянскага складніка, то ён адлюстроўвае культурны і мастацкі ўплыў у старажытнай культуры, бо сама традыцыя нашэння хрысціянскіх рэліквіяў прыйшла да нас з Візантыі і раннія прадметы ўтрымлівалі візантыйскія мастацкія элементы. Але ёсць крыжы, створаныя згодна з захадне-еўрапейскай традыцыяй. Цікава іх параглядаць. Кожны крыж — адметны твор мастацтва. Няма двух аднолькавых крыжыкаў. Некаторыя крыжы маглі насіць жанчыны, або святары некаторыя, магчыма, дзіцячы. Разнастайнасць гэтых крыжоў — гэта таксама каштоўнасць, якую набываюць музей, упэўнены гісторыкі, якім у адзін момант аналізаваць і выявіць калекцыю, якую збіраў не адно дзесяцігоддзе адін апантык калекцыянера. Мы ніколі не даведземся пра тое, што яго прымусіла развітацца са сваімі набыткамі. Затое вядомы матыў, які прывёў гэтак чалавека ў музей.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА

Table with 4 columns: Subject of auction, Starting price, Size of lot, Auction date. Details an auction for a lease agreement.

Дата, время и место проведения аукциона: 12.10.2011 в 15.00 г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Table with 2 columns: Name, Characteristics. Lists properties for sale including a shop building, a residential plot, and a plot with a well.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, физические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов...

Індэкс	месяц	квартал
63850 (індыўідуальны)	14600	43800
63145 (інд. для ветэранаў вайны, пенсіянераў)	13400	40200
63858 (ведамасны)	24800	74400
63239 (ведамасны, для ўстаноў міністэрстваў аховы здароўя, адукацыі і культуры)	22200	66600

Індэкс	месяц	квартал
63850 (індыўідуальны)	13350	40050
63145 (інд. для ветэранаў вайны, пенсіянераў)	12150	36450
63858 (ведамасны)	22511	67533
63239 (ведамасны, для ўстаноў міністэрстваў аховы здароўя, адукацыі і культуры)	20140	60420

Індэкс	месяц	квартал
63850 (індыўідуальны)	13250	39750
63145 (інд. для ветэранаў вайны, пенсіянераў)	12120	36360
63858 (ведамасны)	19591	58773
63239 (ведамасны, для ўстаноў міністэрстваў аховы здароўя, адукацыі і культуры)	18063	54189

Заставайцеся з намі!

Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на IV квартал або 2-е паўгоддзе 2011 года — запаўняйце картку ўдзельніка, выразаіце і дасылайце яе да 3 кастрычніка ў рэдакцыю на адрас: 220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Падпісчык можа выйграць прас, чайнік, параварку або печ ЗВЧ. Розыгрыш прызоў адбудзецца 5 кастрычніка 2011 г., вынікі публікуюцца ў газеце «Звязда» па 15 кастрычніка 2011 г.

Дастаўку параварак і печы ЗВЧ ажыццяўляе рэдакцыя. Астатнія прызы можна атрымаць у рэдакцыі па 31 снежня 2011 г. пры падачы квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на IV квартал або 2-е паўгоддзе 2011 года і пашпарта. Пасля 31 снежня выдача прызоў спыняецца і прэзэнці падпісчыкаў не прымаюцца.

Правілы гульні чытайце ў газеце «Звязда» за 30.08.11 г.

Тэрмін правядзення гульні — з 30.08.11 па 31.12.11.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 1915 ад 18.08.11, выдадзена Міністэрствам гандлю РБ.

5 Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на IV квартал або 2-е паўгоддзе 2011 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

Падпіска аформлена і аплачана ў _____ (адрэзленне сувязі)

на IV кв. або 2-е паўг. 2011 года

Жатні адрас і тэлефон _____ (індэкс)

Удачы ў розыгрышы!

СЁЛЕТА ПЛАНУЕЦА ПРЫВАТЫЗАВАЦЬ 180 СУР'ЭЗНЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАў БЕЛАРУСІ

Краіна разлічвае атрымаць ад прыватызацыі каля 100 млрд рублёў

Згодна з планам прыватызацыі да бліжэйшых тры гады, дзяржава разлічвае рэалізаваць цалкам частова свае акцыі (дзельніцтва ў фондах) 244 акцыянерных таварыстваў. У гэтым спісе ёсць некалькі даволі буйных прадпрыемстваў Міністэрства прамысловасці, сярод якіх Барысаўскі інструментальны завод, Баранавіцкі завод станкапраклад, Віцебскі прыборабудавальны завод, «Брест-маш» і іншыя. Сёлета ў плане прыватызацыі 180 прадпрыемстваў, пяць з якіх па рашэнні Саўміна перададзены Нацыянальнаму агенству інвестыцый і прыватызацыі, павадаўчы ўчора на on-line відэаарыбіну Нацыянальнага прэз-цэнтра першы намеснік дырэктара Фонду дзяржаўнага Дзяржмаёмасці Пётр ЛУК'ЯНУ.

Усе астатнія прадпрыемствы з вызначанага пераліку на год, пачынаючы з трэцяй декады мая, актыўна рэалізуюцца на адкрытых тэрмінах. Толькі за апошнія чатыры месяцы па гэтай схеме камітэт прадаў акцыі дзяржавы 18 акцыянерных таварыстваў на агульную суму каля 52 млрд рублёў. Спецыялісты ўпэўнены, што да пачатку наступнага года дзяржава атрымае ад прыватызацыі запланаваных па графіку аб'ектаў 810 млрд.

Пётр Лук'яну адначасна, што апошнім часам пры прыватызацыі беларускімі «благімі фішкар» пачалі актыўна цікавіцца буйнымі інвестары з Кітая і Індыі. Зацікаўленасць беларускімі прыватызацыйнымі працэсамі і магчымаму займацця сумеснымі інвестыцыйнымі праектамі выказваюць і буйныя кампаніі іншых краін. У Беларусі ствараюцца аднолькавыя ўмовы па лініі прыватызацыі і для ачынных, і для замежных інвестароў.

Так, краіне сёння патрэбны дадатковыя фінансавыя сродкі, аднак нават у гэтай сітуацыі мы не збіраемся прадаваць ліквідныя тавары амаль за капейкі. Эксперт фонду запэўніў, што беларускі кэш не збіраецца зніжаць кошт продажу дзяржаўнага пакета акцыяў сумеснага беларуска-расійскага таварыства «Мабільная ТэлеСістэма» (МТС).

ІЗВЕЩЕНИЕ о проведении 31 октября 2011 года ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже имущества ОАО «ГРОДНООПТТОРГ»

Предмет торгов (наименование и характеристика продаваемого имущества)	- здание административно-бытового корпуса (АБК) с ремонтно-механической мастерской (РММ) общей площадью 1736,1 кв. м, инвентарный номер в ЕГРНИ 420/С-2746; - складское помещение (здание закрытого склада № 2) общей площадью 749,1 кв. м, инвентарный номер в ЕГРНИ 420/Д-2607; - складское помещение (здание закрытого склада № 3) общей площадью 1383 кв. м, инвентарный номер в ЕГРНИ 420/Д-2608; - здание специализированного автомобильного транспорта (автосевоя) общей площадью 235,4 кв. м, инвентарный номер в ЕГРНИ 420/С-2744; - здание контрольно-пропускного пункта общей площадью 8,3 кв. м, инвентарный номер в ЕГРНИ 420/С-2745; - открытая эстакада площадью 6930 кв. м, инвентарный номер в ЕГРНИ 420/С-38230; - здание конторы открытого склада общей площадью 38 кв. м, инвентарный номер в ЕГРНИ 420/С-2806; - весы автомобильные 5042РС-30ДЦ24Ас М1, инвентарный номер 32; - котел отопительный KADAM, инв. номер 70; - кран мостовой электрический общего назначения — подъем и перемещение грузов, максимальная грузоподъемность 16 тонн, инвентарный номер 3; - кран мостовой электрический общего назначения — подъем и перемещение грузов, основной подъем 20 тонн, инвентарный номер 4; - кран мостовой электрический общего назначения — подъем и перемещение грузов, основной подъем 20 тонн, инвентарный номер 392; - кран-балка грузоподъемностью 3,2 тонны, инвентарный номер 9 (находится в РММ); - кран-балка грузоподъемностью 3,2 тонны, инвентарный номер 6 (находится в здании закрытого склада № 2); - кран-балка грузоподъемностью 5,0 тонны, инвентарный номер 7 (находится в здании закрытого склада № 3); - электротраль грузоподъемностью 3,2 тонны, инвентарный номер 48 (находится в гараже); - электротрельфер грузоподъемностью 3,2 тонны, инвентарный номер 49; - подъездная железная дорога протяженностью 2 539,2 м, инвентарный номер 420/С-38232; - вневлощадочные телефонные сети протяженностью 1 460 м, инвентарный номер 420/С-43429; - вневлощадочная линия электропередачи 10кВ протяженностью 1 453,7 м, инвентарный номер 420/С-43423; - внутривлощадочный водопровод протяженностью 1 049 м, инвентарный номер 420/С-43426; - внутривлощадочная канализация хозфекальная протяженностью 698,4 м, инвентарный номер 420/С-43424; - внутривлощадочная канализация ливневая протяженностью 1 464,7 м, инвентарный номер 420/С-43835; - внутривлощадочная линия электропередачи 0,4 кВ протяженностью 3 540 м, инвентарный номер 420/С-43775; - благоустройство и озеленение (в том числе: зеленые насаждения, газон обыкновенный площадью 41 484 кв. м, дорожка с бордюром, проезжая часть с бордюром, ограждение, ворота распашные, 5 штук; площадка бетонная площадью 1 680 кв. м) с инвентарным номером 420/С-43773.
Сведения о земельном участке	имущество, входящее в состав предмета торгов, расположено на земельном участке с кадастровым номером 423685400024000001, назначение — обслуживание производственной территории
Местонахождение продаваемого имущества	Гродненская область, Лидский район, Третьяковский с/с, в р-не дер. Долина
Сведения о продавце	ОАО «Гроднооптторг», 220075, г. Гродно, ст. Лососно, телефоны (0152)55-39-12, (044)566-00-54, (044) 566-00-45
Сведения об организаторе аукциона	УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, телефон (017)227-48-36
Начальная цена предмета торгов с учетом НДС	9 801 742 705 белорусских рублей
Сумма задатка	300 000 000 белорусских рублей

Торги проводятся в соответствии с порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «Гроднооптторг», утвержденного организатором аукциона.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, представившие организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона; копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для физических лиц) и индивидуальных предпринимателей); соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок по 27.10.2011 включительно на расчетный счет № 3012104971019, в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Банк», г. Минск, код 153001369, получатель — УП «Минский городской центр недвижимости», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемое имущество. Навысшая цена фиксируется в протоколе о результатах аукциона и включает НДС.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изгнанием и предоставлением участникам документации, необходимым для его проведения, осуществляется участником, выигравшим торги.

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что на участие в аукционе подано заявление от единственного участника, предмет торгов продается единственному участнику, при его согласии, по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 10 рабочих дней с даты проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в договоре купли-продажи.

Аукцион состоится 31 октября 2011 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 03.10.2011 по 27.10.2011 включительно в рабочие дни с 09.00 до 17.00 (в пятницу — до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Ознакомление с предметом торгов осуществляется по предварительному согласованию с продавцом.

Телефоны для справок: (017)227-48-36, (0152)55-39-12, (044)566-00-54, (044) 566-00-45.

Сайты в интернете: www.mgcn.by, www.kay.by, www.opttorg.grodno.by

30 верасня 2011 г. ЗВЯЗДА

«БАРСЕЛОНА» — БАТЭ — 5:0...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Хасп Гвардыёла пасля матча быў такім жа камунікабельным, як і да яго. Дзіўна, бо звычайна заедзяць трэнеры спяшацца то на самалёт, то яшчэ куды-небудзь, — не да журналістаў ім. Але ж гэта «Барселона». Снадар Гвардыёла зноў бяскожна доўга размаўляў па-каталонску, узгадваў Брэсана і Кехмана, а наш перакладчык яго не разумее. Але і па-іспанску трэнер зрабіў нам некалькі камментараў:

— Нельга гаварыць пра тое, што гэта быў прсты матч. Калі дваццаці хвілін увогуле не было забітых мячоў. Нам прыйшлося крыстоіна вымацаць сабе і суперніка перад тым, як пайшлі галы. Але гэта не значыць, што гульня была лёгкай прагулкай.

Кампліменты — гэта заўсёды прыемна, ад «Барселоны» — удвая. А што думаеце нашы гульцы, якія шмат жартвалі з «Барселонай» (і, вядома ж, з імі) перад матчам?

— Што на душы? Не ведаю. Магчыма, расстройствы. Абняваслілі або не — не ведаю. Але нейкае пачуццё сораму прысутнічала. Людзі прыйшлі бабалець — а тут 0:5. Хоць, напэўна, хтосьці і рады быў пабачыць пяць забітых мячоў. Адным словам, гулялі як маглі. Калі б нам дали яшчэ адзін шанс сустрэцца з «Барселонай», магчыма, праіграў б ёй з меншым лікам. Проста па тэлевачу «Барселона» — гэта адно, а гуляць супраць яе — зусім іншае. Людзі спінай бабачэ адзін аднаго — вось усё, — сказаў Філіп Рудзкі.

Балельшчык БАТЭ, які выбег на поле, будзе аштрафаваны за дрэбнае хуліганства.

— Хто прыйшоў паглядзець прыгожы футбол і падтрымаць БАТЭ, усё зразумее. Натуральна, без негатыўнага абдыдзена. Мяркую, нас моцна «забіваць» не будуць і абвінавачваць у нежаданым дасягненні станючага выніку. Проста нічога не змаглі супрацьпаставіць гэтай камандзе. Калі «Барса» не пакаіде шанцаў «Манчэстэр Юнайтэд»... Нама част туг граў таіч — нам трэба расці і расці, — пракаментаваў Аляксандр Валадзько.

Ды Бог з вамі, хлопцы хтэ ж не праіграваў «Барселоне»? Гэта ж іншалагоднае, космас. Самі ж казалі.

Алена АУЧЫННІКАВА.

ДА ВЕДАМА ДЭПУТАТАў ПАЛАТЫ ПРАДСТАЎНІКОў НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
Дзвятая сесія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чавёртага склікання пачне сваю работу 3 кастрычніка 2011 года ў 10 гадзін у зале пасяджэнняў Палаты прадстаўнікоў (Дом Урада, Авальная зала). Рэгістрацыя дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў будзе праводзіцца 3 кастрычніка 2011 года з 9.00 да 9.50 у фая залы пасяджэнняў.

СЕННЯ Месяц Маладык 27 верасня. Месяц у сузор'і Скарпіёна.

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дзя
Мінск	7.09	18.49	11.40
Віцебск	6.59	18.39	11.40
Магілёў	6.59	18.40	11.41
Гомель	6.55	18.37	11.42
Гродна	7.24	19.05	11.41
Брэст	7.24	19.06	11.42

Імяніны

Пр. Веры, Любові, Надзеі, Сафіі, Зінона, Івана, Ільі.

К. Веры, Зофіі, Любові, Надзеі, Віктара, Рыгора.

НАДВОР'Е на заўтра

ВІТЕБСК	750мм р.в.с.с.	+11...+12°
ГРОДНА	750мм р.в.с.с.	+11...+13°
МІНСК	745мм р.в.с.с.	+9...+11°
МАГІЛЁў	745мм р.в.с.с.	+10...+12°
БРЭСТ	750мм р.в.с.с.	+10...+12°
ГОМЕЛЬ	750мм р.в.с.с.	+11...+13°

Геамагнітны ўзрушэнні

22 гадз.	01 гадз.
19 гадз.	04 гадз.
16 гадз.	07 гадз.
13 гадз.	10 гадз.

Абзначэнні:

- німа прыкметных геамагнітных узрушэнняў
- невялікія геамагнітныя узрушэнні
- слабая геамагнітная бура

...у суседзі

ВАРШАВА	+18...+20°
ВІЛЬНЮС	+17...+19°
КІЕў	+17...+19°
МАСКВА	+9...+11°
РЫГА	+18...+12°
С-ПЕТАРБУРГ	+11...+12°

Закрытае акцыйнае абшчэства «Мерком» 31 октября 2011 г. в 8.00 по адресу: г. Орша, ул. Ленина, 221 ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН по продаже права на заключение договоров аренды сроком на 11 месяцев (с 01.11.2011 г. по 30.09.2012 г.) торговых объектов, расположенных в г. Орша

№ лота	Начальная цена лота (бел. руб.)	Размер задатка (бел. руб.)	№ торгового объекта	Адрес арендуемого объекта	Площадь (кв.м.)
1	12 430 000	1 190 000	1	ТЦ «Мир»	13,36
2	6 740 000	640 000	2	ТЦ «Мир»	7,25
3	6 730 000	640 000	3	ТЦ «Мир»	7,23
4	7 570 000	720 000	4	ТЦ «Мир»	8,14
5	7 470 000	710 000	5	ТЦ «Мир»	8,03
6	15 040 000	1 440 000	14	ТЦ «Мир»	16,17
7	10 380 000	990 000	8	ТЦ «Мир»	11,16
8	26 710 000	2 550 000	2.1	ТЦ «Мир»	28,72
9	26 500 000	2 530 000	2.2	ТЦ «Мир»	28,49
10	27 580 000	2 630 000	2.3	ТЦ «Мир»	29,65
11	26 770 000	2 560 000	3.1	ТЦ «Мир»	28,78
12	26 930 000	2 570 000	5.2	ТЦ «Мир»	28,95
13	13 530 000	1 290 000	6.1	ТЦ «Мир»	14,54
14	13 790 000	1 320 000	6.6	ТЦ «Мир»	14,83
15	22 710 000	2 170 000	1	ТЦ «Мир»	38,81

Арендная плата за месяц: 0,6 базовой величины за 1 кв.м арендуемой площади.

Условия продажи: розничная торговля непродовольственными товарами.

Условия оплаты: оплата за право заключения договора аренды осуществляется в течение 3-х рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона. Возможна оплата в рассрочку с заключением договора.

Победителем торгов признается участник, предложивший наибольшую цену за выставленный на продажу лот.

Договор аренды заключается после подписания протокола и оплаты за право заключения договора аренды (заключения договора на оплату в рассрочку).

Для участия в аукционе необходимо:

- подать заявку установленной формы;
- уплатить задаток на р/с 3012118472012 ЦЕУ № 203 ОАО «БПС-банк» г. Орша, ул. Комсомольская, 11А, код 369;
- подписать соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона;
- предоставить копии учредительных документов с предъявлением оригинала либо нотариально заверенные.

Заявки на участие принимаются по адресу: г. Орша, ул. Ленина, 221 административное здание ЗАО «Мерком» в рабочие дни с 9.00 до 17.00. В день проведения аукциона заявки не принимаются.

Тел. (0216) 229994, (029) 2998222.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТЫХ АУКЦИОНОВ

Организатор аукциона: Коммунальное консультировое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5

Аукционы по продаже земельных участков в частную собственность для строительства и обслуживания жилого дома

№ лота	Кадастровый номер, площадь и адрес земельного участка, функциональное назначение земельного участка	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений. Ограничения использования земель	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)	Размер задатка и реквизиты для его внесения
1	Земельный участок с кадастровым номером 24010000002006285, площадью 0,1500 га, расположенный по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Трудовая, 4 для строительства и обслуживания жилого дома	Возможность подключения централизованного газоснабжения. Ограничения в использовании земель отсутствуют.	2 659 530 бел. руб. на р/с 3642302000015 в филиале 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка 259, УНП 300200386, получатель платежа: Витебский горисполком	26 595 360
2	Земельный участок с кадастровым номером 24010000002006288, площадью 0,1067 га, расположенный по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Школьная, 13а для строительства и обслуживания жилого дома	Возможность подключения централизованного газа и водоснабжения. Ограничения в использовании земель отсутствуют.	1 891 810 бел. руб. на р/с 3642302000015 в филиале 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка 259, УНП 300200386, получатель платежа: Витебский горисполком	18 918 166
3	Земельный участок с кадастровым номером 24010000002006287, площадью 0,0592 га, расположенный по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Школьная, 18 для строительства и обслуживания жилого дома	Возможность подключения централизованного газа и водоснабжения. Ограничения в использовании: санитарно-защитная полоса водоводов, охранная зона систем газоснабжения.	1 049 630 бел. руб. на р/с 3642302000015 в филиале 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка 259, УНП 300200386, получатель платежа: Витебский горисполком	10 496 302
4	Земельный участок с кадастровым номером 24010000002006286, площадью 0,1126 га, расположенный по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Полевая 1-я, 1 для строительства и обслуживания жилого дома	Возможность подключения централизованного водоснабжения. Ограничения в использовании: санитарно-защитная полоса водоводов, охранная зона линии электропередачи напряжением свыше 1000 В, охранная зона линии, сооружений связи и радиодификации	1 996 420 бел. руб. на р/с 3642302000015 в филиале 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка 259, УНП 300200386, получатель платежа: Витебский горисполком	19 964 250
5	Земельный участок с кадастровым номером 24010000002006396 площадью 0,0531 га, расположенный по адресу: Витебская обл., г. Витебск,			

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ
Продавец: открытое акционерное общество «Лепельский ремонтно-механический завод»,
Витебская область, г. Лепель, ул. Партизанская, 2, тел. 8 (02132) 4 19 60
Организатор аукциона: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие
«Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 42 61 62

Table with 4 columns: Наименование объекта, краткая характеристика, Начальная цена (без НДС), Сумма задатка (без НДС). Rows include construction and industrial equipment items.

Все имущество, реализовываемое на аукционных торгах, — быстрое в употреблении.

Аукцион состоится 02.11.2011 г. в 15.00 по адресу: Витебская область, г. Лепель, ул. Партизанская, 2, ОАО «Лепельский ремонтно-механический завод».

Для участия в аукционе приглашаются юридические и физические лица, индивидуальные предприниматели.

Лица, желающие принять участие в аукционе, к заявлению прилагают: заверенную банком платежную поручения о внесении суммы задатка на р/с, указанный в извещении.

Победитель аукциона — участник, предложивший наибольшую цену. В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет аукциона продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Победитель аукциона (претендент на покупку) подписывает протокол о результатах аукциона в день проведения аукциона.

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, индивидуальные предпринимателем — копии свидетельств о в/т, расходы по изготовлению и предоставлению участникам аукциона документации, необходимой для его проведения.

Победитель аукциона (претендент на покупку) уплачивает НДС от цены продажи.

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан заключить договор купли-продажи не позднее 20 дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Реквизиты для перечисления задатка: р/с: «Белтрансбанк», МФО 150801701 (в бел. руб.), МФО 3012000009469 (в дол. США) в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801259, УНП 39047566.

Организатор торгов после опубликования извещения о проведении торгов вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения торгов.

Дополнительную информацию можно получить по тел. (0212) 42 61 62, (029) 514 36 47, e-mail: vcm74@mail.ru, market.by.

30 верасня

1891 год — нарадзіўся (г. Маргінёў) Отта Юльвіч Шміт, вядомы савецкі вучоны ў галіне матэматыкі, астраноміі і геофізікі, акадэмік АН СССР.

1-га выдання Вялікай Савецкай Эцыклапедыі (1924-41). Матэматычная праца па тэорыі груп атрымала сусветную вядомасць. Яго даследаванні па тэорыі канчатковых груп атрымалі далейшае развіццё ў Беларусі ў працах Гомельскай алгебраічнай школы.

1632 год — у гэты дзень, па волі Даніэля Дэфа, у горадзе Ёрку ў шанюнай сям'і нарадзіўся Рэбінзон Круза. Як вядома, у 27-ы дзень нараджэння Рэбінзона пасля караблекрушэння выкінула на бераг бязлюднага вострава, дзе ён правёў 28 гадоў, два месяцы і дзевятнаццаць дзён.

«Пазбягай людзей, якія, бачачы твае заставы і неахопны, апраўдваюць іх ці нават ухваляюць. Такія людзі або ліліўчы, або проста дурні. Ад іх не чакай ніякай дапамогі ў будзе і цяпер».

Рыгор Скаварада (1722—1794), украінскі філосаф, паэт, музыкант.

Усеміжнемс

2014 год: прэзідэнт Расіі Іван Ахлябцістэвіч пакінуў трох міністраў на начное дэжурства.

— Спідар, вы мярзотнік, я вылікаю вас на дуэль! Прапаную вам выбраць зброю: шпага ці пісталет? — Шпага.

— Выдатна. А вось я выбіраю пісталет!

Не хутка нарачанскія азёры стануць курортам...

На жаль, да такой сумнай высновы прыходзіш пасля знаёмства з адказамі на крыткы кіраўнікоў, якія маюць самае непасрэднае дачыненне да летняга адпачынку на адным з самых прыгожых азёраў нарачанскай курортнай зоны і папулярным у адпачывальнікаў не толькі з Беларусі — воззераў Белае.

Нагадаем, пад назвай «Стыхійны курорт Белае» 28 жніўня г. г. у «Звяздзе» быў змешчаны матэрыял аб тым, што на гэтым воззеры, дзе летам у цёплыя дні адпачываюць сотні, а ў спякотныя выхадныя нават і тысячы людзей, няма самага элементарнага: прыбяральню, гандлёвых часоўх кропак, пунктаў праекты, Караці, усёга таго, што звычайна сустракаецца ў месцах масавага адпачынку і што робіць яго цывільным.

Рэакцыя атрымала даволі агучыны адказ ад намесніка старшыні Мядзельскага выканкама Л.С. Берніковіча. Ён падвадзіў аб вялікай рабоце, якая была праведзена па развіццю нарачанскай курортнай зоны.

турыстам? І што ўжо робіць і мяркуе зрабіць выканкам для абуджэння і раз'яснення дэзавольніцтваў мясцовага насельніцтва? Гаворка ў публікацыі тымсямі ішла аб закінутым двухпавярховым будынку былога магазіна ў Гатавічах, які пры жаданні можна было б прыставаць для паслуг турыстаў.

У п'яме ў «Звязду» генеральнага дырэктара Нацыянальнага парка «Нарачанскі» В.В. Каржова таксама няма спраў ні ў раёне, ні ў дырэктары Нацыянальнага парка «Нарачанскі». Затое, вядзь, ёсць вялікая спадзяванка на фінансаванне па лініі вышэйшай праграмы развіцця Нарачанскага рэгіёна.

МАГУТНЫ БЕЛАРУСКІ НІЛ

НАРОДНАГА ПАЭТА БЕЛАРУСІ СЁННЯ ВІШНУЮЦА З 80-ГОДДЗЕМ.

Родныя гукі... З гукі — родныя словы... Са словаў — песні, Казкі, пазмы, драмы, Жыццё, Радзіма, Народ.

Разумнага ўпадканасці: каб жыць, трэба нечым жыцца. Як ад вілгары рэк, азёр, дажджу жыццё прыроды, так напуюнасца чалавечых душ здольная жыць іншых — праз словы. А якімі словамі можна жыцца, каб сядомасць напуюніла прыгажосць вобразу? Словамі Ніла Гілевіча. І шчыра ў Беларусі знайсці чалавека, які б іх не чуў, не вучыў, не ведаў ці не спяваў. Можна казаць нават не ўседамыячоны, калі яны належыць, таму што шмат якія вершы Ніла Гілевіча настолькі глыбока і далёка пайшлі ў народ, што яму і прыспявацца і паходжанне. Вось што значыць быць сапраўдным народным паэтам!..

Словы і песні. Пазнавальныя, з якімі ты, здаецца, вырас. Словы псыхалогі: уяўленне — прыгожымі вобразамі, розум — багатымі думкамі, сэрца — гаючай цеплыняй, жыццё Ніла Гілевіча адчуваў у роднай мове. З самых першых сваіх вершаў і зборнікаў перадаваў «Запаветнае», адчуваючы тонкую «Повязь» часоў, знайшоў той «Вечны матыль» паэзіі, у якім не бывае фальшу. Той, які пакалі Кулапа і Колас. Матыль любові да радзімы для Ніла Сымонавіча быў галоўным вызначальнікам шляху ў паэзіі і ў жыцці — у 90-я гады, калі пачыналася станаўленне Беларускай незалежнай краіны, яго паэзія шмат для каго была вызначальнай. А ў 1991-м Ніл Гілевіч стаў народным паэтам Беларусі. Не на званні, а пасутнасці.

Яго матыль вечны, які немагчыма не падахліць, калі слухаеш песні на словы паэта, калі чытаеш яго публіцыстычныя творы альбо паэтычныя. Ну як не пагадзіцца з такімі словамі, напісанымі яшчэ ў 1992-м годзе?:

Ня знаю, што са мной тако: У нейкім дзіўным неспакоі Гляджу на голле яблынь, вішань І так нясецерна, жаў трымчу, Убачыць цвет на іх хачу, Каб тут жа, зараз, буіна-пышна Украіны квеценню мой сад, Хоць разумею, бачу сам: Яшчэ пушыць ледзьве-ледзь Крануліся наустрач лету, І што ня мог ён завітнець, Так хутка, раптам, што для цвету Патрэбна сонца, дождж патрэбны, І божны грэм, і... наш малебен.

Слова на дарогу ад НІЛА ГІЛЕВІЧА

Народны паэт Беларусі Ніл Гілевіч апошняй некалькі гадоў амаль не дае інтэрв'ю, вельмі радка падажджацца на гутаркі з журналістамі. Лічыць, што за сваё жыццё «нагаварыў на сто гадоў наперад, усё сказаў, што хацеў, што мог». Але напірададзі юбілею «Звязда» усё-ткі патэлефанавала шанюнаму Нілу Сымонавічу, каб павінаваць яго з 80-годдзем. Вядома, цікава, што ён, адзін з самых выбітных беларусаў сучаснасці, змагар за родную мову, быў народны дэпутат і выдатны публіцыст, пажадае з вышэйшымі свайго творчага досведу і жыццёвай мудрасці маладым беларусам, новаму пакаленню. Вось слова на дарогу малымі суайчыннікам ад Ніла Гілевіча: — Я ад усяй душы і сэрца хачу, каб маладыя верылі ў будучыню Беларусі. Вялікую светлую і прыгожую будучыню. І колькі ёсць сіл працавалі на гэтую будучыню. Не трэба адкладаць на пасля, а ўжо сёння, у маладым узросце рабіць вялікую работу на адраджэнні нашай культуры, гісторыі, па захаванні нашай спадчыны і, канешне, па ўшанаванні і сцвярджэнні ў штодзённым жыцці нашай роднай мовы. Якой бы прафесіі вы, дарогія маладыя сябры, ні былі, дзе б ні працавалі, чым былі добрымі, карыснымі ні займаліся, трэба памятаць пра гэта. Памятаць, думаць пра ямя, дзе вы нарадзіліся, пра сваё дзядоў-праддзяду. З удзячнасцю думаць-успамінаць іх. Думаць пра сваё бацькоў, якія далі вам жыццё. І рабіць усё, што можаце, каб памяць дзядоў-праддзяду не знікла, не сцёрлася. А для гэтага пры любой прафесіі часцей браць у рукі кнігу пра Беларусь, пра яе культуру, пра гісторыю. Браць кнігу з беларускай паэзіяй, прозай і драматургіяй. Далучаць сябе да вялікай працы гісторыі, да працы жыцця. Хай вам доўга-доўга служыць вашая маладыя сілы. Па магчымасці барыце прыклад з тых, хто добра праслужыў нашай Бацькаўшчыне ва ўсіх галінах грамадскай і нацыянальнай культуры, гісторыі, культуры, і культуры. У нас столькі выдатных імён! Калі азірэнеш на стагоддзі нашай гісторыі, то убачыш столькі выдатных людзей, якія не шкадавалі свай, паклалі сілы свае на будучыню. Яны тады думалі пра будучыню. Тая будучыня стала нашай сённяшняй жыццём. Якая яна ёсць, ну такая ёсць. Можна быць, пакуль што яна не самая лепшая, не зусім задавальняе нас. Ды, дарогія мае, давайце будзем думаць, як зрабіць яе яшчэ лепшай, як зрабіць так, каб і вашы дзеці, і вашы ўнукі радаваліся, цешыліся і ганарыліся!

Запрашалынік

У Мінск прыедуць

нашадкі Сальвадора Далі

І прывязуць у Нацыянальную акадэмію навук

герояў фільмаў «Аватар» і «Тэрмінатар»

Ёсць рэчы, пра якія ўсе які быццам нешта чулі, але мала хто выразна ўсведамляе, у чым іх сутнасць. Гэта вызначна лепш за ўсё пасуе галаграфіі, пра якія ў двух словах не распавядзеш: ці то навука, ці мастацтва, ці новы від вытворчасці, ці неад'емная частка сучаснага тавара-грашовага абарачэння? Раставіць кропкі над «і» цікаўным дадуць магчымасці Міжнародная навукава-практычная канферэнцыя «ГалаЭкспа-2011» і Міжнародная выстава мастацкіх галаграм «Галаграфія 2011».

Галаграфія — адносна нова і вельмі перспектыўны накірунак навукі і тэхнікі, пачала актыўна развівацца пасля вынаходжання ў 1960 годзе першага лазера. Унікальныя ўласцівасці галаграм дазволілі ім стаць найбольш надзейным ідэнтыфікатарам сапраўднасці документаў — пашпарту, банкету, іншых каштоўных папер. Таксама гэта вельмі зручны сродак запісу і захоўвання інфармацыі: па тым, на невялікай пласцінцы можна змясціць поўны збор твораў Лява Талстога. Магчымасці галаграфіі ў галіне ўтварэння аб'ёмных трохмерных выяў шырока выкарыстоўваюцца ў дызайне інтэр'яў, рэкламе, кінематографіе, выяўленчым мастацтве.

Адзін з найбольш распаўсюджаных і знаёмых кожнаму відаў галаграм — акцыённыя маркі і абарачыныя этыкеткі на розных таварах: гэта алкагольныя напоі, тытунёвыя вырабы, бытавая тэхніка, лекі і г.д. Сучасныя тэхналогіі дазваляюць ствараць мнагаслоіныя выявы з тонкім малюнкам, вельмі дробнымі элементамі. Пры розных вуглах прагляду ствараецца ілюзія руху, малюнак можа змяняцца, знікаць і з'яўляцца, мяняць колер. Яшчэ адна свежая распрацоўка беларускіх вытворцаў — кодгарма, якая змяшчае адначасова ахоўныя элементы галаграм і штрих-код.

Не менш цікавы накірунак галаграфіі — мастацкая. У рамках пад шклом мы бачым не проста выяву, а трохмерны аб'ёмны прадмет. «Сапраўднаю» статуэтку ці каштоўнае ўпрыгажэнне, «жывы» пейзаж ці постаць дзіўнага звера. Насамрэч гэта работа мастакоў ад фізікі, у якіх замест пэндзлі і малейшага — лазер з рознай даўжынёй хвалі і аптычны стол, а замест палатна — адмыслова высекадзювальная эмульсія. Не ў кожнай зале ёсць магчымасць выстаўляць унікальныя прадметы гісторыі-культуры нашай спадчыны коштам па некалькі соцень тысяч долараў кожна. Галаграфія ж дазваляе хоць ва ўласным доме ствараць маленькі Эрмітаж ці Луур. Напрыклад, летас для ўдзелу нашай краіны ў выставе «Экспа-2010», якая праходзіла ў Кітаі, айчыныя галаграфісты стварылі серыю «Скарбы зямлі Беларускай», якая з поспехам замяніла сапраўдныя рэбартыты са збору Нацыянальнага гістарычнага музея...

Учора ў Мінску адкрылася 8-ая Міжнародная навукава-практычная канферэнцыя «ГалаЭкспа-2011». Адкрыццё з усю свету абмяняюцца сваімі ідэямі, напрацоўкамі і адкрыццямі. А пакуль навукоўцы будзь абмяркоўваць тэарэтычныя і прыкладныя аспекты сучаснай галаграфіі, шырокая грамадская прапануецца ацаніць самы відачочны ё бок. І кастрычніка ў выставачнай зале Нацыянальнай акадэміі навук РБ адкрыецца Міжнародная выстава мастацкіх галаграм «Галаграфія 2011». На ёй будзь прадстаўлены лепшыя творы мастацкай галаграфіі з Аўстраліі, Бельгіі, Канады, Швецыі, Францыі, Японіі — больш за 150 работ з 20 краін свету. Як распавёў «Звяздзе» куратар выставы Сяргей Гінак, наведнікі убачыць найбольш цікавыя работы за апошнія 30 гадоў, — ад монахаромных і нерухомах да рознакаляровых і дынамічных; ад гісторыка-культурных аб'ектаў (сярод якіх і створаная ў 2008 годзе ўнікальная галаграма Крыжа Ефрасіні Палацкай) да рэкламных пастарай, а таксама партрэтаў. У ліку апошніх, напрыклад, — героі фільмаў «Аватар» і «Тэрмінатар».

Дарчы, створане трохмерных партрэтаў — вельмі папулярны сёння накірунак мастацкай галаграфіі. Праўда, задавальненне гэтае даступна не ўсім: паводле ацэнак беларускіх адмыслоўцаў, такое ўвеквечанне сведа, любамога, сёння аб'ядзецца прыкладна ў 100 долараў. Затое убачыць шэдэўры сусветнай мастацкай галаграфіі можна значна танней: кошт кожнага на выставу складае 18 тысяч беларускіх рублёў, а для льготнікаў, сярод якіх пенсіянеры, школьнікі і студэнты, — 7 тысяч. Выстава будзь працаваць два месяцы з 10 да 19 гадзін без выхадных.

Ці ведаеце вы, што...

- У 1978 годзе менавіта ў Мінску адбылася першая ўсеагульная выстава мастацкай галаграфіі, якая сабрала работы мастакоў-фізікаў з Мінска, Масквы, Ленінграда, Кіева, Тбілісі. Экспазіцыю наведалі каля 50 тысяч чалавек.
- Кодт на акцыённы маркі з галаграмі ў Беларусі адзін з самых нізкіх у СНД: адзін акіца на алкаголь каштуе 170 рублёў, на цыгарэты — 70. Пры гэтым штогод дэпартамент Дзяржазнака РБ выпускае каля 2 мільярдаў такіх акцыённых марак і кантрольных знакаў.
- Піанерам мастацкай галаграфіі лічыцца Сальвадор Далі. У 1964 годзе ён стварыў з дробных чыёк пластымасавыя пано, пры накладанні якіх атрымліваецца эфект рэльефнасці. Пазней Далі напісаў стэрэакарпіны (падобныя) карціны: эфект дасягаецца дзякуючы дзям люстэркам, які стаялі пад вуглом 60 градусаў адно да аднаго.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ, Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Погляд

КАМУ ДАСПАДОБЫ АМНІСТЫЯ КАПІТАЛАЎ?

Аб некаторых прычынах узнікаючых час ад часу размоў аб магчымай амністыі капіталаў ў Беларусі, замежнай практыцы правядзення такіх акцый і верагодных негатыўных наступстваў гэтай кроку наш карэспандэнт гутарыць з вядомым беларускім эканамістам і экспертам Л.Ф. Зайкам.

— Леанід Фёдаравіч, а ці ёсць што ў нас амнісціраваць? Мы ж не Расія і Украіна, дзе прыватызацыя вельмі часта, па сутнасці, з'яўлялася беспардоннай і нахабнай «прыхватывацыяй», а вялікія запасы прыродных рэсурсаў выкарыстоўваліся, мякка кажучы, неахайна, абставіны дазвалялі па бартары, «шэрых» непразрытых схемах продаж за мяжу карысных выкапняў, асобных высокакалібровых тавараў. У Беларусі ж іншая сітуацыя. Ці мне гэта толькі здаецца?

— Амністыя капіталаў — гэта мера вымушаная, яна ў дзяржавы існуе не ад добрага жыцця, а пад прымухам складаных абставін. А таму ў свеце няма агульнага адназначнага стаўлення ці адмоўнага стаўлення да такіх амністыяў. На постсавецкай прасторы існуе два падыходы да гэтай праблемы. У Расіі, па звестках інфармацыйных крыніц, на руках у пэўнай катэгорыі расійскіх знаходзіцца як мінімум да 100 млрд дол. ЗША. Лічыць, як вы разумееце, вельмі прыблізна, бо хто з утрымальнікаў гэтых грошай сам скажа праўду? Не менш уражае я іншая лічба — адтоку сродкаў за мяжу: за 15 гадоў з Расіі вывезена ад 150 да 300 млрд дол. Гэта, калі не памылкова, інфармацыя інтэрпала. Таму расійскія палітыкі, прадставіцкі партыі, якія пазіцыянуюць сябе як ліберальныя і рэфарматарскія, лічць амністыю капіталаў справай карыснай і патрэбнай. З іншага боку, многія вучоныя, эканамісты, супраціўляюцца спелушчаў, у тым ліку расійскай ФСБ і беларускага КДБ, прытрымліваюцца меркавання, што сёння амністыя капіталаў не можа быць эфектыўнай. У іх сваё жае аргументы. Адзін з іх — амністыя капіталаў у Паўднёвай Амерыцы — садзейнічала яшчэ большай крміналізацыі эканомік Калумбіі, Аргенціны, Чылі.

— Так, у Казахстане першая падатковая амністыя адбылася ў 2001 годзе. Тады было дазволена легалізаваць і капіталы, і маёмасць. Выключэннем сталі актывы, правы на якія аспрэчваліся ў судзе, а таксама грошы, карупцыйнае паходжанне якіх было даказана праваахоўнымі органамі. Асаблівае казазахстанскай амністыі ў тым, што задкарпаваўшы грошы падаткам не абкладаліся. Бадай, самая нядурапа амністыя была ў Грузіі. Хаця грамадзян краіны дазвалялася дэклараваць любыя грашовыя сродкі, любую нерухомаць і маёмасць, а запаліцца падаткаў толькі 1 працэнт ад кошту заяўленай сумы, амністыя правалася.

— Давайце пытанне паставім такім чынам: а самім упадальнікам вывезеных цэнявых капіталаў ці варта трыпаць пад амністыю, ім выгадава выйсці з цені, заявіць аб сваіх былых скарэтных вядзяходах?

— Празмерна саблівай выгады няма. З вялікімі грашмыма сёння можна паспяхова працаваць за мяжой: у далёкіх афшорах ці ў Еўропе — тых жа Люксембургу і Ліхтэнштэйне. Дарчы, тамтэйшы інвестыцыйны капітал на 80 працэнтаў мае расійскае, украінскае, у пэўнай ступені беларускае паходжанне. Сёння капітал рэдка ляжыць мёртвым грузам — ён звычайна працуе. Ён пойдзе ў Беларусь толькі для ўдзелу ў прыватызацыі, а не для таго, каб адкрываць новыя вытворчасці, ствараць працоўныя месцы. Грошы такому капіталу працэі зарабіць ва Украіне ці Літве. А вось набыць у Беларусі прадпрыемствы — гэта іншая справа. Мне чаму-мусці здаецца, што ўладары нелегальных капіталаў наўрад ці пагодзяцца нават на частоковае раскрывіццё сваіх фінансавых скарэтай. Хаця хто ведае. Калі будзе вельмі вялікая выгада, магчымасць «нарубіць яшчэ больш капусты», то, відавочна, пойдзе. Іх бо — грошы.

— Значыць, калі я вас правільна зразумею, для прыватнага большасці насельніцтва Беларусі амністыя капіталаў не тое што карысная, а нават шкодная?

— Правільна зразумеў. Ну якая карысць ад вяртання і адбелвання «брудных» грошай, скажам, нейкага махляра, былога чыноўніка-хабарніка ці дзяляка чыноўнага бізнесу. Іх капіталы, нягледзячы і немаляны, лагодны не зрабюць у нашай эканоміцы. Амністыя капіталаў дзе эфект на пачатковым этапе існавання дзяржавы ці ў вострыя моманты яе станаўлення, калі яна адчувае востры дэфіцыт сродкаў. Для яго частоковага пакрыцця ёсць сэнс праводзіць амністыю, запалічыць вочы на тое, што ў той час самым распаўсюджаным спосабам разбагацець быць, скажам шыра, прамы ці завуальраваны крадзеж дзяржаўнай маёмасці. Але чым толькі больш мінае часу, тым менш карысці эканоміцы краіны ад амністыі. А чым далей — тым больш.

— Прабачце, а што «больш»? — Тое, што пэўныя зацікаўленыя колы чаюць масавай амністыі капіталаў, каб з ужо легалізаванымі грашмыма актываў уключыцца ў прыватызацыю. Я заўважыў, што кожны раз, калі ў нас пачынаюць у грамадстве больш-менш гучы гаварыць аб неабходнасці прыватызацыі, то на арэне з'яўляюцца прапагандысты амністыі капіталаў, яе прыхільнікі. Яны імкнучыся пераканаць грамадскіх, кіраўніцтва краіны ў яе надзвычайнай актуальнасці. Таму нельга дапусціць «распылу» дзяржаўнай маёмасці, каб яе затанна прыбралі прабы і чынічныя іншаземцы дзяліць разам з асобнымі нашымі кітруманамі-чыноўнікамі. Ды я думаю, што гэтага не павіна атрымацца. У Беларусі даволі строга кіраўніцтва краіны, несумленныя дзяліць з сумніўнай і бруднай рэпутацыяй у ёй не прыжываюцца. А крмінальнае капітал і іх гаспадары вынікаюць у большасці насельніцтва рэакцыйна непрынятыя, негатыўныя эмоцыі.

— А ці ёсць досвед правядзення фінансавых амністыяў на постсавецкай прасторы?

— Агульным месцам усіх удалых замежных амністыяў была магутная пятрычтыная пілька-кампанія ў газетна, па радыё, тэлебачанні. У Амерыцы амністыя праводзілася пад лозунгам: «Не кажыце, што мы вас не папярэджвалі». У Італі амністыю падасна назвалі «Падатковым шчытом». У Аўшчыні яе называлі пад пятрычтыным заклікам да суайчыннікаў: «Выратуйце Польшчу!» У Германіі асноўнай прычынай правядзення падатковых амністыяў стаў дэфіцыт дзяржаўнага бюджэту. У выніку ўдалося запалічыць яго на 1,1 млрд еўра, а плавнавалі 5 млрд. Значная частка сродкаў так і засталася ў банках суседніх Люксембурга і Ліхтэнштэйна. Я думаю, што і нам у выпадку аб'яўлення амністыі не аб'ядзецца без папярэдняй растлумачальнай работы. Людзям трэба будзе даламагчы ўсваядоміць мэты амністыі, механізм яе рэалізацыі.

Паспяхоўнымі былі фінансавыя амністыі ў Ірландыі, Італіі. У апошняй, праўда, амністыю актываў падтрымлівала мафія і нячыстыя на руку паліцыі і карнабарона была затрыманая вялікая і адносна новая падводная лодка, якую яны набылі ў адной з постсавецкіх рэспублік. Нехта з чыноўнікаў заароб тады доўгія мільёныя долараў.

— А так званыя адкаты?

— Не, яны з'явіліся пазней. Адкаты — гэта больш сучасны, хітры, разумны і нярэдка вытанчаны спосаб незаконнага атрымання значных сум. У Расіі нават з'явіўся адпаведны крымінальнаму тэрміну — «распіл бюджэту». Гэта такая аперацыя, калі чыноўнікі разам з прадпрыемствамі

— 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Маргінёве: 32 74 31; бухгалтэры: 292 22 03.

http://www.zviazda.by; ПРЭМІЯ тэл.факс: 287 17 79, РКЛАМЫ e-mail: rek@zviazda.minsk.by

e-mail: info@zviazda.minsk.by

Аўтары апулікаваных матэрыялаў наноць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца публікацыяй з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адказы на лісты. Перадруку матэрыялаў, апулікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета апулікавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009, 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыхарз 33.380. Індэкс 63850. Зак. № 4705 Нумар падпісаны ў 1930

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 29 верасня 2011 года.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламада